

HE 52/2013 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2013 LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2013.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2013

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2013 lisätalousarvioksi.

Vuonna 2013 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,4 prosenttia. Ennuste pitää sisällään suhdannekäänteeseen parempaan päin. Historiaan nähden alhaiset kasvunäkymät sekä epävarmuus tulevasta johtavat siihen, että yksityiset investoinnit laskevat jo toista vuotta peräkkäin. Työllisyys heikkenee ja työttömyysaste nousee 8,2 prosenttiin.

Ansiotasoindeksin odotetaan kohoavan noin 2 ½ %. Työmarkkinaosapuolten marraskuussa 2011 neuvottelema raamisopimus määrittää nimellisten ansioiden nousua hyvin kattavasti vielä kuluvana vuonna. Kuluttajahintaindeksin ennustetaan nousevan noin kaksi prosenttia.

Kansainvälisen talouden epävarmat näkymät heijastuvat Suomen talouteen. Maailmantalouden riskeissä korostuvat negatiiviset tekijät, joskin entistä vähemmän. Kotimaan riskit kohdistuvat etupäässä siihen, kuinka reaalitalous reagoi kansainväliseen taloustilanteeseen.

Julkinen talous on vuonna 2013 alijäämäinen jo viidettä vuotta perättäin. Alijäämän arvioidaan olevan saman suuruinen kuin vuonna 2012. Hallituksen sopeutustoimet kohentavat julkisyhteisöjen rahoitusasemaa, mutta heikko talouskehitys ja ikääntymismenojen kasvu heikentävät sitä. Valtiontalouden rahoitusaseman arvioidaan hieman kohenevan viime vuodesta kun taas sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema heikkenee, mutta pysyy kuitenkin reilusti ylijäämäisenä. Kuntatalous pysyy alijäämäisenä.

Julkisyhteisöjen velka kasvoi vuonna 2012 noin 10 mrd. eurolla ja ylitti ensimmäisen kerran 100 mrd. euroa. Tänä vuonna julkisen talouden velka nousee noin 113 mrd. euroon ja julkisen velan suhde BKT:hen on arviolta 56 ½ %.

Varsinaisten tulojen arviota alennetaan nettomääräisesti 122 milj. euroa. Yhteisöveron tuottoarviota alennetaan kertymätietojen sekä toimintaylijäämää koskevan ennusteen heikentymisen johdosta 209 milj. euroa. Pankkiveroa kertyy 37 milj. euroa vähemmän kuin varsinaisessa talousarviossa ennakoitiin, minkä vuoksi myös pankkiveron tuoton käyttöä koskevalta momentilta vähennetään vastaava summa määrärahaa. Ajoneuvoveron tuottoarviota alennetaan 53 milj. euroa kertymätietojen pohjalta. Korkotulojen lähdeveron tuottoarviota korotetaan 50 milj. euroa kertymätietojen sekä makrotalouden kehitystä koskevan ennusteen muuttumisen johdosta.

Pankkivaltuuston päätöksen perusteella Suomen Pankin voitosta tuloutetaan valtion talousarvioon 227 milj. euroa eli 77 milj. euroa varsinaisessa talousarviossa ennakoitua enemmän. Tuloutuksen lisäys sisältää 41,88 milj. euroa voittoja Kreikan valtionvelkakirjoi-

Talouden näkymät

Tuloarviot

hin tehdyistä sijoituksista. Kreikan valtiovelkakirjoista saadut sijoitustuotot siirretään Kreikan valtiolle osana euroalueen kriisinhallintatoimia.

Senaatti-kiinteistöjen tuloutusta koskevaa arviota korotetaan 20 milj. euroa. Sekalaisia tuloja koskevaa arviota korotetaan nettomääräisesti noin 30 milj. euroa. Lisäyksestä 20 milj. euroa aiheutuu päästöoikeuksien huutokauppatuloista.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 122 milj. euron vähennys ja määrärahojen 132 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2013 lisätalousarvioesitys kasvattaa valtion nettolainanoton tarvetta 253 milj. eurola. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2013 ehdotetaan 7,8 mrd. euroa. Valtionvelan määräksi vuoden 2013 lopussa arvioidaan noin 92 mrd. euroa, mikä on noin 46 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2012 Tilinpäätös	2013 Hyväksytty talousarvio	2013 Hallituksen esitys	2013 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	53 446	54 536	132	54 667
– Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 864	1 866	-103	1 763
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	45 733	47 033	-122	46 911
– Verotulot	37 321	39 923	-249	39 674
– Muut tulot	8 413	7 110	127	7 237
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	4 703	7 503	253	7 756
– Nettolainanotto	4 767	7 553	253	7 806
– Velanhallinta	-64	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Vuoden 2013 kehystasoa tarkistetaan vastaamaan kehysten rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti 30,4 milj. eurolla. Rakennekorjauksena on otettu huomioon kertyneiden huutokauppatulojen budjetointi kehitysyhteistyön ja ilmatorahoitusten hankkeisiin. Hallitusohjelmassa on todettu, että päästöoikeuksien huutokauppatuloista valtiolle kertyneitä tuloja saa kehysten esittämättä käyttää kertaluonteisiin ilmastotoimien ja kehitysyhteistyön menoihin.

Lisäksi vuoden 2013 kehystasossa huomioidaan puolustusvoimien menojen indeksikorjauksen tarkistus vuoden 2012 toteutuneen hintakehityksen mukaiseksi (14,6 milj. euroa vuodelle 2013). Näiden tarkistusten jälkeen menokehys vuodelle 2013 on 42 843 milj. euroa.

Lisätalousarvioesityksen jälkeen kehukseen luettavien menojen taso on 42 676 milj. euroa vuonna 2013. Näin ollen vuoden 2013 jakamaton varaus on noin 167 milj. euroa. Lisäksi vuodelta 2012

käyttämättä jäänyttä menokehyksen jakamatonta varausta on käytettävissä kertaluonteisiin menoihin enintään 200 milj. euroa.

Kehyksen rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2013	2014	2015
24.30.66	Päästöhuutokauppatalojen ohjaaminen kertaluonteisiin kehitysyhteistyön ja ilmatorahoituksen hankkeisiin.	31,7		
24.30.66	Itävallan kehitysyhteistyöviraston kanssa yhteistoiminnassa toteutettavan hankkeen menoja (ko. menoa vastaavat tulot momentilla 12.24.99).	1,0		
27.10.18	Puolustusmateriaalihankintojen maksatusten siirtyminen vuodelta 2013 myöhemmille kuluvan vaalikauden vuosille.	-18,6	5,7	13,0
27.10.18	Foreign Military Sales (FMS) -sopimuksen arvo pienentynyt (vastaava muutos tuloissa momentilla 12.27.99).	1,5		
30.40.62	Euroopan kalatalousrahaston hankkeiden kansallisen rahoitusosuuden uudelleenbudjetointi hankkeiden maksatusten viivästyksistä, takaisinperinnästä ja maksupalautuksista johtuen (0,9 milj. euroa) sekä Suomenlahden ja Saaristomerren poistokalastushankkeen uudelleenbudjetointi määräraharapteen viivästyksestä johtuen (0,5 milj. euroa).	1,4		
31.10.77	EU:n TEN-tuloja vastaavat menot (menoa vastaavat tulot momentilla 12.31.10)	5,6		
31.10.78	Talousarvion liikennehankevaltuuksien ei tule sisältää ulkopuolisia rahoitusosuuksia, joista valtio ei vastaa. Eräiden väylähankkeiden momentilta poistetaan Vantaan kaupungin rahoitusosuus v. 2013 koskien.	-10,0		
31.40.50	Vuonna 2012 käyttämättä jääneen 9,37 milj. euron uudelleenbudjetointi. Avustuksen hakuprosessista ja hankkeiden etenemisestä johtuen määrärahan käyttö painottuu alkuperäistä arviota myöhäisemmäksi.	9,4		
32.30.51	Lisäys julkisiin työvoimapalveluihin. Suomi on jättänyt Nokian sekä Nokiaan kytköksissä olevien yritysten irtisanomisten johdosta rahoitushakemuksen Euroopan globalisaattiorahastolle (vastaavat tulot kirjattu momentille 12.32.99).	7,8		
35.01.21	SALTI- ja LUPA-tietojärjestelmähankkeiden valmistuminen on viivästynyt, minkä johdosta määrärahasta jäi 2012 käyttämättä n. 0,7 milj. euroa, joka uudelleenbudjetoidaan vuodelle 2013.	0,7		
Yhteensä		30,4	5,7	13,0

Osakehankintoihin ehdotetaan 110 milj. euron määrärahaa osakkeiden ostamiseksi Gasum Oy:ltä. Osakekauppaa pidetään perusteltuna huoltovarmuuden näkökulmasta.

Osakekaupat

Vapo Oy:n enemmistöomistuksessa olevalle tytäryhtiölle Forest BTL Oy:lle ehdotetaan myönnettäväksi 5 milj. euron vaihtovelkakirjalaina. Tavoitteena on rakentaa puupohjaisen biodieselin tuotantoteknologiaa hyödyntävä tuotantolaitos Kemin Ajokseen. Määräraha tähän tarkoitukseen ehdotetaan siirrettäväksi energiatuesta.

Kehitysyhteistyö	<p>Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahaa ehdotetaan lisättäväksi päästöoikeuksien huutokauppatuloista vuosina 2012 ja 2013 kertyneiden tulojen määrällä 31,7 milj. euroa.</p>
Puolustushankinnat	<p>Puolustusmateriaalihankintojen määrärahoja vähennetään bruttomääräisesti yhteensä 72,7 milj. euroa. Määrärahavähennys perustuu pääosin tilausvaltuuksien menoajoitusmuutoksiin, joilla määrärahat saadaan vastaamaan paremmin Foreign Military Sales (FMS) -sopimuksilla Yhdysvalloista hankittavan puolustusmateriaalin arvioituja toimitusaikatauluja.</p> <p>Muihin puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetaan lisäystä 15,5 milj. euroa tuulivoiman kehittämiseen Raahan seudulla aiheutuvan tutkakompensaatoratkaisun kustannuksiin. Summasta 7,5 milj. euroa on siirtoa energiatuesta ja loput on tarkoitus kerätä alueen tuulivoiman tuottajilta perittävällä tuulivoimamaksulla.</p>
ICT	<p>Valtionhallintoa koskevan turvaviestinnän kehittämisvaihtoehdon selvittämiseen ehdotetaan 0,25 milj. euroa. Lisäksi ehdotetaan 8 milj. euron määrärahaa käytettäväksi oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi Suomen Turvallisverkko Oy:n käyttöpääoman ja investointien rahoittamiseksi. Poliisille ehdotetaan 2,3 milj. euroa poliisin tietojärjestelmä uudistukseen (VITJA) liittyvään TUVE-palvelinalustaratkaisun laajennukseen ja hätäkeskuslaitokselle 0,525 milj. euroa hätäkeskustietojärjestelmän integrointiin TUVE-palveluihin. Lisäksi Hallinnon tietotekniikkakeskukselle (HALTIK) ehdotetaan 3,9 milj. euron määrärahaa TUVE-palveluiden tuottamisesta aiheutuvien käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseen.</p> <p>Valtion yhteisten perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelujen palvelukeskuksen toiminnan käynnistämiseen ja palvelutuotannon edellytysten luomiseen ehdotetaan 2 milj. euroa.</p> <p>GovCERT- ja GovHAVARO-palveluihin ehdotetaan 0,95 milj. euroa. GovCERT-toiminnalla tarkoitetaan tietoturvaloukkausten ennaltaehkäisyyn, havainnointiin ja ratkaisuun tähtäviä toimia sekä tietoturvatiedottamista. GovCERT-toiminta keskittyy erityisesti julkisesta verkosta (Internet) tulevan tietoturvallisuuden sekä kyberturvallisuuden hallintaan. GovCERT-palvelua täydentää GovHAVARO-palvelu. Se on valtion yhteisen tietoliikenne ratkaisun (VY-verkko) reunalle asennettava Viestintäviraston ylläpitämä tekninen haavoittuvuuksien havainnointi sekä varoitusjärjestely.</p>
Valtiovarainministeriön hallinnonalan virastot	<p>Tullin toimintamenoihin ehdotetaan 2,4 milj. euron lisäystä kolariissa vaurioituneen läpivalaisuauton korvaamiseen aiheuttamaan akuuttiin investointitarpeeseen sekä 0,4 milj. euroa verovapaan maahantuonnin alarajan laskun edellyttämään resurssitarpeeseen. Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan 2,9 milj. euroa siirtona ministeriön tuottavuusmäärärahmomentilta turvaamaan viraston toimintaedellytyksiä. Aluehallintoviraston toimintamenoihin ehdotetaan 1,6 milj. euron lisäystä, joka aiheutuu hätäkeskusuudistuksen myötä muuttuneesta Lapin aluehallintoviraston suojatilatatar-</p>

peesta ja sen perusteella tehtävästä vuokrasopimuksen päättämisestä.

Suhangon kaivoksen tiejärjestelyjen toteuttamiseksi ehdotetaan 5,3 milj. euron valtuutta perusväylänpidon momentille. Kaivosyhtiö rahoittaa valtiolle kuuluvan tieyhteyden suunnittelun ja rakentamisen ensin ja valtio maksaa nämä kustannukset takaisin yhtiölle korottomana vuosina 2017–2018.

Urakkahintojen nousun johdosta ehdotetaan 35 milj. euron lisävaltuutta Kehäradan toteuttamiseksi. Kokonaisvaltuus kasvaa korotuksen johdosta 474 milj. euroon.

Länsimetron liityntäliikennejärjestelyihin ehdotetaan 14,5 milj. euron valtuutta, josta valtion osuus on 13,1 milj. euroa ja ulkopuolisten rahoittajien 1,4 milj. euroa. Metroliikenteen on määrä alkaa vuonna 2015, jolloin liityntäyhteyksien tulee olla valmiina.

Saariston yhteysalusliikenteeseen ehdotetaan 12 milj. euron valtuutta Velkuan ja Paraisten reitin kilpailun käynnistämiseksi.

Valtatie 8 Turku—Pori-hankkeen toteuttamiseksi ehdotetaan 102,5 milj. euron valtuutta.

Telakkateollisuuden rakennemuutostilanteeseen liittyen ehdotetaan 250 000 euron lisäystä ulkopuolisiin asiantuntija- ja neuvonantopalveluihin. Lisäksi ehdotetaan 4 milj. euron lisäystä meriteollisuuden kehittämisohjelmaan toimintaympäristön kehittämiseksi. Kansainvälistymisavustuksiin ehdotetaan 0,8 milj. euroa määrärahoihin ja 1 milj. euroa myöntämisvaltuuteen Ranskassa käynnistettävän telakkateollisuuden alihankintayritysten kansainvälistymispyrkimyksiä tukevan projektitoimiston toiminnan menoihin ja suomalaisten yritysten toimintojen edistämiseen offshore-alalla Norjassa. Lisäksi laivanrakennuksen innovaatiotukeen ehdotetaan lisäystä 23,2 milj. euroa.

Finnvera Oyj:lle ehdotetaan 10 milj. euroa käytettäväksi Aloituserahasto Vera Oy:n pääomittamiseen. Rahasto tekee sijoituksia aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin tai innovatiivisiin palveluyrityksiin.

Nokia Oyj:n sekä Nokian alihankkijoiden irtisanomisten perusteella Euroopan globalisaatorahastosta haetun rahoituksen maksatuksiin ehdotetaan 7,8 milj. euroa. Suomi on jättänyt alkuvuonna 2013 irtisanomisien johdosta rahoitushakemuksen ko. rahastolle.

LNG-terminaalien rakentamisen tukemiseen ehdotetaan 5 milj. euron määrärahaa ja 33 milj. euron myöntämisvaltuutta. Tavoitteena on turvata nesteytetyn maakaasun (LNG) saanti ja jakelu osana toimenpideohjelmalla, jolla pyritään kompensoimaan EU:n rikkidi-
rektiivin aiheuttamia lisäkustannuksia.

Energiatuen valtuuteen ehdotetaan 5 milj. euron ja määrärahaan 0,5 milj. euroa vähennystä, mikä on osa valtioneuvoston kevään 2013 säästöpäätöksiä.

Valtion asuntorahastosta myönnettäviin määrärahoihin ehdotetaan lisäyksiä valtion tukeman asuntotuotannon vauhdittamiseksi.

Liikenne- ja väylä-
hankkeet

Telakka- ja meriteollisuus

Yritysten tukeminen

Energia-asiat

Asuntotuotannon
tukeminen

Määräaikaisia hankekohtaisia avustuksia kunnallistekniikan rakentamiseen ehdotetaan lisättävän 5 milj. eurolla, jolloin kunnallistekniikka-avustuksia voitaisiin myöntää enintään 15 milj. euroa vuonna 2013. Erityisryhmien investointiavustuksiin ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelman toteuttamiseksi. Lisäksi ehdotetaan 10 milj. euroa käynnistysavustusten myöntämiseksi. Käynnistysavustuksia voitaisiin myöntää valtion ja Helsingin seudun kuntien väliseen aiesopimukseen sitoutuneissa kunnissa niille, jotka rakennuttavat vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaisia vuokra-asuntoja muille kuin erityisryhmille.

A-Kruunu Oy:lle ehdotetaan myönnettävän 30 milj. euroa A-Kruunu Oy:n oman pääoman vahvistamiseksi.

Muita tarkistuksia

Poliisille ehdotetaan 0,5 milj. euroa terrorismin torjunnan tehostamiseksi.

Senaatti-kiinteistöille ehdotetaan valtuutta saada luovuttaa Helsingin kaupungissa Taka-Töölön kaupunginosassa sijaitseva kiinteistö (Taivallahden kasarmi) rakennuksineen 22,75 milj. euron kauppahinnalla.

Ahvenanmaan maakunnan verohyvitystä ehdotetaan vähennettäväksi 15,2 milj. eurolla perustuen vuoden 2011 vahvistettuun verohyvityksen määrään.

Kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttamiseen liittyvien hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen ehdotetaan 0,6 milj. euroa, mikä koostuu siirtoina valtiovarainministeriön toimintamomentilta sekä valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmähankkeiden momentilta. Vastaavasti valtion ja kuntien välisen rahoitustasapainon säilyttämiseksi tietojärjestelmähankkeiden momentilta siirretään 0,5 milj. euroa kuntien peruspalvelujen valtionosuusmäärärahmomentille.

Kulttuurisektorin toimijoille myönnetään radiotaajuuksien muuttamisesta aiheutuviin menoihin langattomien mikrofoniin käytön mahdollistamiseksi 3,5 milj. euroa.

Suurpetojen vuonna 2012 aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ehdotetaan lisäystä 3,22 milj. euroa.

Valtion omistamien vesistö rakenteiden suunnitteluun sekä perusparannus- ja korjausmenoihin ehdotetaan lisäystä 0,4 milj. euroa.

Luonnonvarakeskuksen perustamisen valmisteluun liittyviin menoihin ehdotetaan 0,5 milj. euroa. Luonnonvarakeskuksen toiminnan on suunniteltu alkavan 1.1.2015.

Venäjän velkakonversion loppuunsaattamiseksi ehdotetaan Ilmatieteen laitokselle 4,8 milj. dollarin valtuutta solmia Mars-tutkimukseen liittyviä sopimuksia. Sopimukset voidaan solmia sen jälkeen kun Venäjän federaatio on suorittanut vastaavan summan tavaratöiden sijasta Suomen valtiolle.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenoihin ehdotetaan 100 000 euron lisäystä johtuen viraston tehtävien lisääntymisestä kilpailulain muutoksen johdosta.

Rikkihiilen muodostaman turvallisuusongelman poistamiseen Avilon Fibres Oy:n tehdaskiinteistössä ehdotetaan 6,1 milj. euron määrärahaa siltä osin, kuin kustannuksia ei voida kattaa konkurssipesän varoilla. Lisäksi oikeusministeriön hallinnonalalle ehdotetaan 0,9 milj. euron lisäystä konkurssimenettelystä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Osana elinkeinotukien säästöjä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen ehdotetaan vähennystä 0,6 milj. euroa määrärahaan ja 5 milj. euron valtuuksiin.

Pietari-säätiölle annetusta takauksesta mahdollisesti aiheutuvien takaussuoritusten maksamiseen ehdotetaan 0,8 milj. euron määrärahaa.

Kansallisen terveystietokannan (KanTa) ylläpitoa rahoitetaan Kansaneläkelaitokseen sijoitetusta palvelurahastosta. Järjestelmän käyttöönottoaiheen maksuvalmiuden turvaamiseksi palvelurahastoon ehdotetaan rakennettavaksi puskuria, jota täydennetään vuodelta 2012 käyttämättä jääneitä rakentamis- ja käyttökuluja vastaavasti. Lisäykseksi ehdotetaan 2,177 milj. euroa.

Aikuiskoulutustuen kehittäminen työmarkkinajärjestöjen raamisopimuksen mukaisesti lisää valtion kustannuksia vuositasolla 400 000 eurolla. Uudistus tulee voimaan 1.8.2013 ja siitä aiheutuu valtiolle lisäkustannuksia jo vuodelle 2013. Tähän tarkoitukseen ehdotetaan 170 000 euron määrärahakorotusta.

Potilasdirektiivi tulee saattaa kansallisesti voimaan vuoden 2013 loppuun mennessä. Direktiivin edellyttämän yhteyspisteen perustamisen kuluihin ehdotetaan 167 000 euroa ja suomalaista palveluvalikoimaa määrittävän toimielimen kuluihin 100 000 euroa.

Ympäristöministeriön hallinnonalan määrärahoihin ehdotetaan 0,7 milj. euroa lisäystä ympäristöhallinnon luonnonsuojelualueita koskevan tiedon hallinnan kehittämishankkeen (SALTI) ja ympäristölupahallinnon järjestelmäuudistuksen (LUPA) loppuun saattamiseen.

Valtionvelan korkomenoarviota ehdotetaan alennettavaksi 103 milj. eurolla johtuen euroalueen korkotasojen laskusta.

Eduskunnan vuodelle 2013 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	158 452 000	-	158 452 000
22. Tasavallan presidentti	39 927 000	-26 000	39 901 000
23. Valtioneuvoston kanslia	84 057 000	115 000 000	199 057 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 302 512 000	36 700 000	1 339 212 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	870 235 000	930 000	871 165 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 317 089 000	7 225 000	1 324 314 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 875 662 000	-32 946 000	2 842 716 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 982 435 000	14 882 000	16 997 317 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 656 171 000	4 257 000	6 660 428 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 723 489 000	9 308 000	2 732 797 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 963 632 000	5 126 000	2 968 758 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 841 681 000	43 595 000	3 885 276 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 593 163 000	24 000	12 593 187 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	261 455 000	30 700 000	292 155 000
36. Valtionvelan korot	1 865 600 000	-103 000 000	1 762 600 000
Yhteensä	54 535 560 000	131 775 000	54 667 335 000

Eduskunnan vuodelle 2013 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	39 922 702 000	-249 000 000	39 673 702 000
12. Sekalaiset tulot	4 935 984 000	30 356 000	4 966 340 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 922 400 000	97 000 000	2 019 400 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	251 500 000	-	251 500 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	47 032 586 000	-121 644 000	46 910 942 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	7 502 974 000	253 419 000	7 756 393 000
Yhteensä	54 535 560 000	131 775 000	54 667 335 000

Vuoden 2013 lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11		€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		-249 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot		-196 000 000
02. Yhteisövero, vähennystä		-209 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, lisäystä		50 000 000
05. Pankkivero, vähennystä		-37 000 000
10. Muut verot		-53 000 000
07. Ajoneuvovero, vähennystä		-53 000 000
Osasto 12		
12. SEKALAISET TULOT		30 356 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		1 000 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä		1 000 000

Osasto 13

27. Puolustusministeriön hallinnonala	1 545 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 545 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	-4 414 000
10. Liikenneviraston tulot, vähennystä	-4 414 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	27 790 000
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	27 790 000
39. Muut sekalaiset tulot	4 435 000
04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä	4 435 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	97 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	77 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	77 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	20 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	20 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	253 419 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	253 419 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	253 419 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**131 775 000**

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 22		€
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI		-26 000
01. Tasavallan presidentti		-26 000
01. Presidentin palkkio ja käyttövarat (kiinteä määräraha), vähennystä		-26 000
 Päälukka 23		
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA		115 000 000
10. Omistajaohjaus		115 000 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		115 000 000
 Päälukka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		36 700 000
01. Ulkoasiainhallinto		4 045 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		45 000
29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä		4 000 000
10. Kriisinhallinta		—
20. Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)		—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö		32 655 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		32 655 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	930 000
01. Ministeriö ja hallinto	30 000
21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	—
50. Avustukset (kiinteä määräraha), lisäystä	30 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	900 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	485 000
05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-485 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	900 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 225 000
01. Hallinto	3 900 000
20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 900 000
23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v) ...	—
10. Poliisitoimi	2 800 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 800 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	525 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	525 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-32 946 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	8 152 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	450 000
29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	7 702 000

Päälukka 28

17

10. Sotilaallinen maanpuolustus	-41 952 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	11 674 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), vähennystä ...	-53 626 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	854 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	854 000

Päälukka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	14 882 000
01. Hallinto	51 200 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	85 000
13. Julkisen hallinnon yhteisten tietojärjestelmien ja -palvelujen käyttöönottojen tuki (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 935 000
20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen ja hallinnonalan omistaja-ohjaus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
21. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 900 000
69. Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (kiinteä määräraha), lisäystä	41 880 000
89. Suomen Erillisverkot Oy:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)	8 000 000
10. Verotus ja tullitoimi	5 100 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 800 000
95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha), lisäystä	2 300 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	2 900 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 900 000
88. Senaatti-kiinteistöt	—
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	2 740 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 740 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	1 589 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 589 000
03. Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet (siirtomääräraha 3 v)	—
70. Valtionhallinnon kehittäminen	3 200 000
01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 200 000

Pääloukka 29

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	-15 747 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-547 000
31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), vähennystä	-15 200 000
90. Kuntien tukeminen	100 000
20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 000 000
22. Kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	600 000
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	500 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	800 000
95. Valtion takaussuoritukset (arviomääräraha)	800 000
99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	-37 000 000
87. Pankkiveron tuoton käyttö (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-37 000 000

Pääloukka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 257 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	76 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	76 000
04. Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointi sekä opiskelijoiden oikeusturvalautakunta (siirtomääräraha 2 v)	—
10. Yleissivistävä koulutus	-76 000
20. Yleissivistävän koulutuksen ja lasten päivähoidon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-76 000
30. Aikuiskoulutus	49 000
32. Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha), lisäystä	49 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	188 000
89. Valtion rahoitus julkisoikeudellisten yliopistojen pääomasijoituksiin (kiinteä määräraha)	188 000

Pääluokka 30

19

80. Taide ja kulttuuri	4 020 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	320 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 500 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	9 308 000
01. Hallinto	510 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	510 000
10. Maaseudun kehittäminen	—
61. EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha) ..	—
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	—
20. Maatalous	3 778 000
01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 064 000
44. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-11 000 000
45. Luopumistuet ja -eläkkeet (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-286 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	4 620 000
01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
20. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 3 v)	—
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 220 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 400 000
50. Vesitalous	400 000
20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	400 000
60. Metsätalous	—
01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
41. Metsäpuiden siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 126 000
10. Liikenneverkko	-4 414 000
01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)	—
77. Väylaverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 586 000
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-10 000 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	170 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha), lisäystä	170 000
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	9 370 000
43. Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 370 000
50. Tutkimus	—
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	43 595 000
01. Hallinto	12 982 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 305 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 677 000
20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	37 400 000
06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	—
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-600 000
42. Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 000 000
43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha), lisäystä	800 000
46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .	23 200 000

Pääluokka 33		21
87. Pääomalaina Finnvera Oyj:lle (siirtomääräraha 3 v)		10 000 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka		1 113 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-6 677 000
51. Julkiset työvoimapalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		7 790 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)		—
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä		100 000
01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		100 000
60. Energiapolitiikka		-8 000 000
40. Energiatuki (arviomääräraha), vähennystä		-13 000 000
41. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)		5 000 000

Pääluokka 33		
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA		24 000
01. Hallinto		—
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)		—
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta		—
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		—
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja erät palvelut		-563 000
28. Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut (arviomääräraha), vähennystä		-563 000
20. Työttömyysturva		170 000
55. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha), lisäystä		170 000
30. Sairausvakuutus		267 000
28. Kansallisen yhteispisteen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)		267 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto		150 000
30. Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)		—

Päälukka 35

40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	150 000
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	—
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	—

Päälukka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	30 700 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	700 000
21. Ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	700 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	30 000 000
60. Siirto valtion asuntorahastoon	—
87. A-Kruunu Oy:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000

Päälukka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	-103 000 000
01. Valtionvelan korko	-103 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha), vähennystä	-103 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**131 775 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

02. Yhteisövero

Momentilta vähennetään 209 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä kertymästä sekä toimintaylijäämän muutosta koskevan arvion alentumisesta.

2013 I lisätalousarvio	-209 000 000
2013 talousarvio	3 198 000 000
2012 tilinpäätös	2 906 278 040
2011 tilinpäätös	3 374 982 271

Keskikorko-oletus

	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys
Keskikorko-oletus 2012, %	0,78	0,92
Keskikorko-oletus 2013, %	0,46	0,60

03. Korkotulojen lähdevero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu talletusten keskikorkoa koskevien ennusteiden noususta sekä ennakoitua suuremmasta kertymästä.

2013 I lisätalousarvio	50 000 000
2013 talousarvio	150 000 000
2012 tilinpäätös	236 519 350
2011 tilinpäätös	197 778 122

05. Pankkivero

Momentilta vähennetään 37 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä kertymästä. Pankkiverolain mukaisesti talletuspankit maksavat pankkiveron kokonaisuudessaan huhtikuun lop-

puun mennessä. Pankkiveron suuruus perustuu talletuspankin vakavaraisuuslaskennan mukaisten riskipainotettujen erien yhteismäärään edeltävän kalenterivuoden lopussa. Pankkivero tuli voimaan vuoden 2013 alussa. Eräiden pankkien tekemien järjestelyjen vuoksi pankkiveron tuotto jäi selvästi ennakoitua alemmaksi.

2013 I lisätalousarvio	-37 000 000
2013 talousarvio	170 000 000

10. Muut verot

07. Ajoneuvovero

Momentilta vähennetään 53 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä kertymästä.

2013 I lisätalousarvio	-53 000 000
2013 talousarvio	882 000 000
2012 tilinpäätös	758 551 840
2011 tilinpäätös	758 955 010

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

<p><i>99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot</i></p> <p>Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeen menoista.</p>	<p>Vastaavat menot on budjetoitu momentille 24.30.66.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 000 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">14 710 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">29 944 459</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">15 531 024</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	1 000 000	2013 talousarvio	14 710 000	2012 tilinpäätös	29 944 459	2011 tilinpäätös	15 531 024
2013 I lisätalousarvio	1 000 000								
2013 talousarvio	14 710 000								
2012 tilinpäätös	29 944 459								
2011 tilinpäätös	15 531 024								

27. Puolustusministeriön hallinnonala

<p><i>99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot</i></p> <p>Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 545 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion lisäys aiheutuu Foreign Military Sales (FMS) -maksujär-</p>	<p>jestelyyn liittyvän sopimuksen arvon pienentymisestä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 545 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 050 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 028 836</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">745 595</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	1 545 000	2013 talousarvio	2 050 000	2012 tilinpäätös	3 028 836	2011 tilinpäätös	745 595
2013 I lisätalousarvio	1 545 000								
2013 talousarvio	2 050 000								
2012 tilinpäätös	3 028 836								
2011 tilinpäätös	745 595								

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

<p><i>10. Liikenneviraston tulot</i></p> <p>Momentilta vähennetään 4 414 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> EU:n suoran rakentamistuen tuloutuksia investointimomentilta maksetuista kustannuksista merkitään tuloksi hankkeen Lahti—Vainikkala vuoden 2012 tukipäätöksen ennakkosuoritus 25 000 euroa ja vuoden 2013 tukipäätöksen ennakkosuoritus</p>	<p>168 000 euroa, hankkeen Pisara, Helsingin ratapihan suunnittelu ajalta 05/2012—2015 ennakkosuoritus 1 971 000 euroa, hankkeen E18 Haminan ohikulkutie ajalta 05/2012—2014 ennakkosuoritus 2 200 000 euroa, hankkeen Kehärata vuoden 2013 tukipäätöksen ennakkosuoritus 1 222 000 euroa. Tuloutettua</p>
--	--

5 586 000 euroa vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.10.77.

Lisäksi momentille budjetoitua tuloa vähennetään 10 000 000 euron Vantaan kaupungin rahoitusosuudella E18 Kehä III, 2. vaihe-hankkeesta, mikä on ulkopuolisen rahoittajan

lopulliseksi menoksi jäävä osuus hankkeen menoista.

2013 I lisätalousarvio	-4 414 000
2013 talousarvio	61 983 000
2012 tilinpäätös	64 145 863
2011 tilinpäätös	12 819 363

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 27 790 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 20 000 000 euroa aiheutuu päästöoikeuksien huutokauppatuloista ja 7 790 000 euroa Euroopan Globalisaattiorahaston rahoitusosuuksien tuloutuksista. Huutokauppatulojen koko vuoden kertymän arviointia vaikeuttaa päästöoikeuden

epävarma hintakehitys sekä komission ehdotus päästöoikeuksien siirtämisestä myytäväksi päästökauppakauden 2013–2020 loppuun.

2013 I lisätalousarvio	27 790 000
2013 talousarvio	22 900 000
2012 tilinpäätös	119 385 241
2011 tilinpäätös	53 962 812

39. Muut sekalaiset tulot

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 435 000 euroa.

Selvitysosa:

2013 I lisätalousarvio	4 435 000
2013 talousarvio	50 000 000
2012 tilinpäätös	517 234 763
2011 tilinpäätös	86 013 362

Määrärahojen peruutusten erittely (euroa)

Momentti 28.01.13	3 935 000
Momentti 30.40.62	500 000
Yhteensä	4 435 000

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 77 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu eduskunnan pankkivaltuuston päätöksestä tulouttaa Suomen Pankin voitosta valtiolle 227 milj. euroa vuoden 2012 tuloksen perusteella. Tuloutettava osuus on noin 67 % koko voitosta. Laissa Suomen Pankista määritellään, että Suomen Pankin voitosta puolet käytetään sen vararahaston kartuttamiseen ja muu osa ylijäämästä siirretään käytettäväksi valtion tarpeisiin. Pankkivaltuusto voi kuitenkin päättää voiton käyttämisestä toisin, jos se pankin talo-

udellisen aseman tai vararahaston suuruuden vuoksi on perusteltua. Tuloutus sisältää 41,88 milj. euroa voittoja Kreikan valtionvelkakirjoihin tehdyistä sijoituksista, jotka on toteutettu Euroopan keskuspankkijärjestelmän arvopaperimarkkinaohjelman puitteissa. Vastaava meno on budjetoitu momentille 28.01.69.

2013 I lisätalousarvio	77 000 000
2013 talousarvio	150 000 000
2012 tilinpäätös	185 000 000
2011 tilinpäätös	195 000 000

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua laajemmasta määrin toteutuneesta Senaatti-kiinteistöjen kiinteistövarallisuuden myynnistä, jonka johdosta liikelaitoksesta tuloutetaan valtiolle yhteensä 120 milj. euroa talousarviossa ennakoitun 100 milj. euron si-

jaan. Talousarviossa esitettyä Metsähallituksen 120 milj. euron tuloutusarviota ei ehdoteta muutettavaksi.

2013 I lisätalousarvio	20 000 000
2013 talousarvio	220 000 000
2012 tilinpäätös	240 000 000
2011 tilinpäätös	346 427 000

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

<p><i>01. Nettolainanotto ja velanhallinta</i></p> <p>Momentille merkitään lisäystä 253 419 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 253 419 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 7 806 393 000 euroa vuonna 2013. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 7 756 393 000 euroa vuonna 2013.</p>	<p style="text-align: right;">Tulot ja menot (milj. euroa)</p> <hr/> <p>Tulot</p> <p>Nimellisarvoinen nettolainanotto 7 806</p> <p>Menot</p> <p>Emissiotappiot (netto) -40</p> <p>Pääomatappiot (netto) -10</p> <hr/> <p>Nettotulot 7 756</p> <hr/> <p>2013 I lisätalousarvio 253 419 000</p> <p>2013 talousarvio 7 502 974 000</p> <p>2012 tilinpäätös 4 703 307 934</p> <p>2011 tilinpäätös 4 734 549 510</p>
---	---

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

01. Tasavallan presidentti

<i>01. Presidentin palkkio ja käyttövarat (kiinteä määräraha)</i>	2013 I lisätalousarvio	-26 000
	2013 talousarvio	359 000
Momentilta vähennetään 26 000 euroa.	2012 tilinpäätös	273 432
<i>Selvitysosa:</i> Tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain 1 § on muutettu lailla 215/2013 1.4.2013 lukien siten, että vuosipalkkio alenee 160 000 eurosta 126 000 euroon.	2011 tilinpäätös	297 000

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

10. Omistajaohjaus

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä
115 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Gasum Oy:n A-sarjan osakkeiden hankintaan.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös vaihtovelkakirjalainan myöntämiseen Vapo Oy:n enemmistöomistuksessa olevalle Forest BTL -osakeyhtiölle.

Selvitysosa: Gasum Oy:n omistus rakenne on seuraava: Fortum Heat and Gas Oy 31 %, OAO Gazprom 25 %, Suomen valtio 24 % (Valtioneuvoston kanslia ja Huoltovarmuuskeskus yhteensä) ja E.ON Ruhrgas International GmbH (E.ON) 20 %. Yhtiön osakepääoma jakautuu A- ja K-sarjan osakkeisiin. A-sarjaan kuuluvia osakkeita on 53 000 000. K-sarjan osakkeita on yksi, jonka Suomen valtio omistaa. Koska Gasum Oy määrittää huoltovarmuusnäkökulmasta olennaisen tärkeäksi yhtiöksi, on Suomen valtion perusteltua ostaa myyntiin tulevia E.ON:n tai muiden tahojen omistamia Gasum Oy:n osakkeita. Osa-

kehankintaan arvioidaan tarvittavan enintään 110 000 000 euroa.

Valtion enemmistöomistuksessa oleva Vapo Oy on yhdessä Metsä Groupin kanssa kehittänyt puupohjaisen biodieselin tuotantoteknologiaa sekä valmistellut sitä hyödyntävän tuotantolaitoksen rakentamista Kemissä Ajokseen. Hankkeelle on saatu rahoitusta EU:n NER300 -tukiohjelmasta. Maksettava tuki olisi noin 88 000 000 euroa. Valtion on tarkoitus lainoittaa Vapon enemmistöomistuksessa olevaa Forest BTL -osakeyhtiötä yhteensä 10 000 000 eurolla, mistä 5 000 000 euroa on jo myönnetty vaihtovelkakirjalainana joulukuussa 2012 ja lisäksi ehdotetaan 5 000 000 euron vaihtovelkakirjalainan myöntämistä, joka rahoitetaan siirtona momentilta 32.60.40. Näin valtio varmistaisi Feed-vaiheen kehitystyön toteuttamisen.

2013 I lisätalousarvio	115 000 000
2013 talousarvio	2 700 000
2012 tilinpäätös	2 700 000
2011 tilinpäätös	2 700 000

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 45 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve on siirtoa momentilta 32.01.01 Suomen Wienin suurlähetystössä Suomen IAEA-hallintoneuvoston jäsenyyden ajan toimivan erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2013 I lisätalousarvio	45 000
2013 talousarvio	200 302 000
2012 tilinpäätös	204 459 000
2011 tilinpäätös	201 966 000

29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 000 000 euroa aiheutuu kansainvälisen aineiston tietoturvallisuuden kehittämiseksi Salve-hankkeessa aiheutuneista arvonlisäveromenoista ja 1 000 000 euroa kehitysyhteistyöstä aiheutuvien arvonlisäveromenojen lisääntymisestä sekä 1 000 000 lähialueyhteistyön päättymisestä aiheutuvien arvonlisäveromenojen lisääntymisestä.

2013 I lisätalousarvio	4 000 000
2013 talousarvio	18 127 000
2012 tilinpäätös	21 643 725
2011 tilinpäätös	18 676 344

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
01. EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusajan menot	-	+50 000	50 000
03. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	239 000	-	239 000
04. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 318 000	-	2 318 000
05. Yhteiset menot	5 176 000	+1 015 000	6 191 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	866 000	+125 000	991 000
08. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	15 225 000	-	15 225 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	22 934 000	-4 814 000	18 120 000
10. Atalanta-operaation menot	2 576 000	-	2 576 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	600 000	-	600 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	12 868 000	+2 535 000	15 403 000
15. EUTM/Malin koulutusoperaation menot	-	+1 089 000	1 089 000
Yhteensä	62 802 000	-	62 802 000

Selvitysosa: Libanonin johtovaltiovastuu ja kriisinhallintaoperaatio sekä ALTHEA-operaation tarkentuneet palkkaus- ja kustannukset aiheuttavat lisämääräraharapeen käyttösuunnitelma-kohtiin 05. 1 015 000 euroa, 06. 125 000 euroa ja 14. 2 535 000 euroa. Käyttösuunnitelmaan lisätyt EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusajan menot ja EUTM/Malin koulutusoperaation menot aiheuttavat määräraharapeen käyttösuunnitelma-kohtiin 01. 50 000 euroa ja 15. 1 089 000 eu-

roa. Tarvittavat määrärahat, 4 814 000 euroa, katetaan käyttösuunnitelma-kohtaan 09.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	62 802 000
2012 tilinpäätös	36 699 363
2011 tilinpäätös	40 246 515

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 32 655 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös ministeriön ja Itävallan kehitysviraston (ADA) kanssa toteutettavan yhteistoimintahankkeen menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Myanmarille vuonna 1982 myönnettyistä yhteensä 4 204 698,16 euron suuruisista kehitysluotoista vuoden 2012 loppuun mennessä erääntyneiden korkojen ja erääntyneen pääoman yhteismäärästä, 4 992 826,36 euroa, voidaan antaa anteeksi 624 103,30 euroa eli 12,5 prosenttia.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	261 591 000	+31 655 000	293 246 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	289 280 000	+1 000 000	290 280 000
3. Euroopan kehitysrahasto	57 894 000	-	57 894 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	61 203 000	-	61 203 000
5. Humanitaarinen apu	84 000 000	-	84 000 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	9 826 000	-	9 826 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 600 000	-	2 600 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	107 800 000	-	107 800 000
9. Korkotuki-instrumentti	18 400 000	-	18 400 000
Yhteensä	892 594 000	+32 655 000	925 249 000

¹⁾ Sisältää 810 000 euroa ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden menoja, 250 000 euroa ministeriön ja Luxemburgin ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden menoja, 50 000 euroa ministeriön ja Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeiden menoja, 200 000 euroa ministeriön ja Alankomaiden ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden menoja, 11 900 000 euroa ministeriön ja Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menoja sekä 1 000 000 euroa ministeriön ja Itävallan kehitysviraston (ADA) yhteistoimintahankkeen menoja.

Lisäksi momentin myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakaumaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautumiseen (euroa)

	Alkuperäinen jakauma	Lisätalousarvio	Muutettu jakauma
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	341 850 000	-	341 850 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	199 946 000	+20 000 000	219 946 000
3. Euroopan kehitysrahasto	516 470 000	-20 000 000	496 470 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	55 495 000	-	55 495 000
5. Humanitaarinen apu	6 000 000	-	6 000 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	1 350 000	-	1 350 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-	-	-
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	107 800 000	-	107 800 000
9. Korkotuki-instrumentti	20 000 000	-	20 000 000
Yhteensä	1 248 911 000	-	1 248 911 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 31 655 000 euroa aiheutuu päästöoikeuksien huutokaupasta vuosina 2012 ja 2013 kertyneis-

tä tuloista. Hallitus tavoittelee kehitysyhteistyömäärärahojen BKTL-osuuden kasvua ohjaamalla päästöoikeuksien huutokaupasta ker-

tyvät tulot kehitysyhteistyöhön ja samalla osana Suomen virallista kehitysapua myös ilmastorahoitukseen sitä mukaa kuin niitä kertyy. Kertyneet päästöhuutokauppatulot lisätään tässä lisätalousarvioesityksessä monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön käyttösuunnitelmakohtaan 1.

Lisämäärärahan tarpeesta 1 000 000 euroa aiheutuu ministeriön ja Itävallan kehitysviraston (ADA) yhteistoimintahankkeen menojen maksamisesta ja kohdistetaan käyttösuunnitelmakohtaan 2. Itävallan kehitysvirastolta saavat tulot on merkitty momentille 12.24.99.

Suomi myönsi vuonna 1982 Myanmarin kehitysluoton 4 204 698,16 euroa (25 milj. markkaa) 25 vuoden laina-ajalla ja se nostettiin vuonna 1987. Myanmar on matalan tulotason kehitysmaa. Pariisin klubin kokouksessa 24.1.2013 Myanmarin kanssa sovittiin, että maa saa anteeksi 50 % viiveenä olevasta pääomasta ja koroista. Suomi antaa alennuksen kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan anteeksiannosta 25 % (12,5 % vakautettavasta pääomasta). Tältä osin korkoja ei

peritä. Toinen alennuserä toteutetaan vuoden päästä, edellyttäen että Myanmar on noudattanut Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ohjelmaa. Anteeksiannettava osuus kasvattaa Suomen virallista kehitysapua (ODA).

Vuoden 2013 myöntö- ja sopimusvaltuuksia vähennetään käyttösuunnitelmakohtasta 3. yhteensä 20 000 000 euroa, joka siirretään käyttösuunnitelmakohtaan 2. Laajemman Euroopan aloitteen hankkeisiin. Muutoksen jälkeen valtuuksista arvioidaan aiheutuvan menoja 683 821 000 euroa vuonna 2014, 522 219 000 euroa vuonna 2015, 474 234 000 euroa vuonna 2016 ja yhteensä 1 036 881 000 euroa vuonna 2017 ja sen jälkeisinä vuosina. Muutos ei lisää myöntö- ja sopimusvaltuuksien kokonaismäärää.

2013 I lisätalousarvio	32 655 000
2013 talousarvio	892 594 000
2012 tilinpäätös	893 520 000
2011 tilinpäätös	845 923 000

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

<p>21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tuottavuutta edistäviin hankkeisiin liittyvän määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">207 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">163 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">119 000</td> </tr> </table> <p>50. Avustukset (kiinteä määräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.</p> <p>Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:</p>	2013 I lisätalousarvio	—	2013 talousarvio	207 000	2012 tilinpäätös	163 000	2011 tilinpäätös	119 000
2013 I lisätalousarvio	—								
2013 talousarvio	207 000								
2012 tilinpäätös	163 000								
2011 tilinpäätös	119 000								

Lisäys käyttösuunnitelmaan (1 000 euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
Avustukset saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	3 287	+30	3 317
Avustukset korvausten hakemiseen ympäristövahinkoasioissa ja edunvalvontakustannuksiin (enintään)	50	-	50
Muut avustukset (enintään)	751	-	751
Yhteensä	4 088	+30	4 118

<p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Saamelaiskulttuurikeskuksen vuokran indeksikorotuksesta sekä arvonnlisäveron korotuksesta.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">30 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">4 088 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 775 534</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 810 120</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	30 000	2013 talousarvio	4 088 000	2012 tilinpäätös	3 775 534	2011 tilinpäätös	2 810 120
2013 I lisätalousarvio	30 000								
2013 talousarvio	4 088 000								
2012 tilinpäätös	3 775 534								
2011 tilinpäätös	2 810 120								

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 485 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että käräjäoikeuksiin voidaan 1.7.2013 lukien perustaa käräjätuomarin virka (T13) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan käräjäoikeuden laamannin virka (T17).

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 25.10.05 ja aiheutuu poikkeuksellisen laajan WinCapita-jutun käsittelyn edellyttämistä lisävoimavaroista.

Virkojen perustaminen ja lakkauttaminen liittyvät 1.1.2010 toteutettuun Kouvolan ja Kotkan käräjäoikeuksien yhdistämiseen.

2013 I lisätalousarvio	485 000
2013 talousarvio	253 965 000
2012 tilinpäätös	245 587 000
2011 tilinpäätös	239 098 000

05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 485 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 25.10.03.

2013 I lisätalousarvio	-485 000
2013 talousarvio	13 586 000
2012 tilinpäätös	13 461 000
2011 tilinpäätös	14 372 000

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 1 900 000 euroa korkurssilain (120/2004) mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkioihin sekä julkisselvityksestä aiheutuviin muiden konkurssimenettelyn menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Aviron Fibres Oy:n julkisselvityksestä.

2013 I lisätalousarvio	900 000
2013 talousarvio	43 900 000
2012 tilinpäätös	47 028 656
2011 tilinpäätös	41 604 049

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Turvallisuusverkkohankkeen (TUVE) toteutukseen ja ylläpitoon liittyvistä lisäkustannuksista.

2013 I lisätalousarvio	3 900 000
2013 talousarvio	8 588 000
2012 tilinpäätös	9 888 000
2011 tilinpäätös	4 711 000

23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan nettouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	1 439 000
2012 tilinpäätös	1 437 000
2011 tilinpäätös	1 530 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 500 000 euroa aiheutuu terrorismin torjuntaan tarvittavista kertainvestoinneista ja 2 300 000 euroa poliisin tietojärjestelmä uudistukseen

(VITJA) liittyvästä TUVEn palvelinalustarakaisun laajennuksesta.

2013 I lisätalousarvio	2 800 000
2013 talousarvio	723 627 000
2012 tilinpäätös	726 367 000
2011 tilinpäätös	696 913 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

<i>02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2013 I lisätalousarvio	525 000
	2013 talousarvio	64 071 000
Momentille myönnetään lisäystä 525 000 euroa.	2012 tilinpäätös	59 483 000
	2011 tilinpäätös	59 372 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuden hätäkeskustietojärjestelmän integroinnista TUVE-palveluihin vuonna 2013.

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 450 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

4) Lapuan vanhan patruunatehtaan pilaantuneiden maiden kunnostusmenoihin maksettaviin avustuksiin

5) viime sodissa taistelukentälle jääneiden suomalaisten sotilaiden tunnistamiseksi suoritettavien DNA-tutkimusten menoihin maksettaviin avustuksiin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 400 000 euroa aiheutuu Lapuan vanhan patruunatehtaan pilaantuneiden maiden kunnostusmenoihin ja 50 000 euroa viime sodissa taistelukentälle jääneiden suomalaisten sotilai-

den tunnistamiseksi suoritettavien DNA-tutkimusten menoihin maksettavista avustuksista.

2013 I lisätalousarvio	450 000
2013 talousarvio	19 724 000
2012 tilinpäätös	18 873 000
2011 tilinpäätös	18 906 000

29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 702 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tehdyistä määrärahamuutoksista.

2013 I lisätalousarvio	7 702 000
2013 talousarvio	334 500 000
2012 tilinpäätös	317 674 800
2011 tilinpäätös	291 824 969

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 11 674 000 euroa.

Valtuudet

1) Puolustusvoimien toiminnan edellyttämän materiaalin ja palvelujen hankintaan vuonna

2013 myönnetyn tilausvaltuuden (Vuoden 2013 toimintamenojen tilausvaltuus) enimmäismäärää lisätään 1 990 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2013–2016 enintään 89 926 000 euroa.

2) Puolustusvoimien logistiikka 2013 (PVLOG 2013) -tilausvaltuuden enimmäis-

määrää lisätään 9 650 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2013—2017 enintään 98 900 000 euroa.

Selvitysoasa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 11 723 000 euroa vuoden 2012 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta kustannustasotarkistuksesta ja vähennyksenä 49 000 euroa siirtona momentille 29.30.32 puolustusvoimien tarvitseman liikenneopettajakoulutuksen toteuttamisesta oppisopimuskoulutuksena.

Vuoden 2013 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen kohdistuu tilausvaltuuden vuoden 2014 maksuosuuteen ja johtuu ilma- ja maavoimien muuttuneista kunnossapitotarpeista.

PVLOG 2013 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen johtuu siitä, että suunniteltua suurempi osa logistiikan kehittämissuunnitelman hankinnoista luokitellaan siviilimateriaaliksi, joten nämä hankinnat siirretään perustelujen mukaan paremmin kuuluvina momentilta 27.10.18 momentille 27.10.01. Momentille 27.10.18 myönnetyn PVKEH 2013 -tilausvaltuuden enimmäismäärää ehdotetaan vastaavasti vähennettäväksi.

Tilausvaltuuksiin tehdyt muutokset kaikkinen taloudellisine seurannaisvaikutuksineen toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen kehysten puitteissa.

Päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavanlaiseksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2013	2014	2015	2016	2017—	Yhteensä vuodesta 2013 alkaen
Vanhat tilausvaltuudet						
KASI-järjestelmän huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus	1 974					1 974
NH-90 koulutuspalvelut -tilausvaltuus	2 000	2 200				4 200
Sodankylän vaatekorjaamon palveluhankinta -tilausvaltuus	1 392	1 392				2 784
Maavoimien materiaalin kunnossapitopalvelut -tilausvaltuus	61 628	58 092	55 078	53 994	4 493	233 285
Vuoden 2009 toimintamenojen tilausvaltuus	4 000					4 000
ITO 2005 ja 2005M huolto -tilausvaltuus	3 000	3 000				6 000
Helikopteripataljoonan suorituskyvyn ylläpito ja kehittäminen (HESKY) -tilausvaltuus	550	3 550				4 100
Peruslentokoulutus VN-kalustolla -tilausvaltuus	4 581	4 581	4 581	4 581	5 926	24 250
Ilmatorjuntajärjestelmä 90 MOD Crotale NG:n huolto- ja ylläpitosopimus (ITO90MOD huolto) -tilausvaltuus	3 000	3 000				6 000
Vuoden 2011 toimintamenojen tilausvaltuus	11 742	4 300				16 042
Käyttöajoneuvojen hankintojen täydentäminen -tilausvaltuus	2 770					2 770
Vuoden 2012 toimintamenojen tilausvaltuus	45 138	13 120	7 000			65 258
Ilmatorjuntajärjestelmien huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus	5 300	5 600				10 900
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	147 075	98 835	66 659	58 575	10 419	381 563

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2013	2014	2015	2016	2017—	Yhteensä vuodesta 2013 alkaen
Uudet tilausvaltuudet						
Vuoden 2013 toimintamenojen tilausvaltuus	7 823	49 696	18 034	14 373		89 926
Puolustusvoimien logistiikka 2013 (PVLOG 2013) -tilausvaltuus	10 300	21 550	17 200	40 100	9 750	98 900
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	18 123	71 246	35 234	54 473	9 750	188 826
Valtuudet yhteensä	165 198	170 081	101 893	113 048	20 169	570 389

2013 I lisätalousarvio	11 674 000
2013 talousarvio	1 770 549 000
2012 tilinpäätös	1 740 494 000
2011 tilinpäätös	1 725 835 000

18. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 53 626 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvien indeksi- ja valuuttakursimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 46 899 000 euroa.

Valtuudet

1) Pääkaupunkiseudun ilmapuolustuksen suorituskyvyn tehostaminen (PKILPU 2008) -tilausvaltuuden menojen enimmäismäärää vähennetään 14 715 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2008—2015 enintään 95 285 000 euroa.

2) Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2012 (PVKEH 2012) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 874 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2012—2016 enintään 328 676 000 euroa.

3) Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2013 (PVKEH 2013) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 5 065 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua

valtiolle menoja vuosina 2013—2017 enintään 496 440 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 72 741 000 euroa tilausvaltuuksiin sisältyvien maksusten siirtoja vuodelta 2013 myöhemmille vuosille sekä lisäyksenä 2 070 000 euroa vuoden 2012 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena kustannustasotarkistuksena, 1 545 000 euroa Foreign Military Sales (FMS) -sopimuksen arvon pienentymistä vastaavasti ja 15 500 000 euroa tuulivoiman kehittämisestä Raahen seudulla aiheutuvan tutkakompensaatoratkaisun kustannuksina, joista 7 500 000 euroa on siirtoa momentilta 32.60.40. Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi tuulivoiman kompensatioalueista ja laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain 54 §:n muuttamisesta, joiden perusteella Raahen alueen tuulivoimatuottajilta kerätään tuulivoimamaksua tutkainvestoinnin kustannusten kattamiseen. Tämän johdosta määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 8 000 000 euroa, joka tulevina vuosina katetaan edellä mainitulla tuulivoimamaksulla.

PKILPU 2008 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen 14 715 000 eurolla aiheutuu siitä, että valtuuteen sisältyvän ohjushankinnan kokonaisarvoa on pienennetty. PVKEH 2013 -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään vastaavasti ilmapuolustuksen kehittämisohjelman hankinnoilla.

PVKEH 2012 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu siitä, että val-

tuuteen sisältyvät logistiikan kehittämisohjelman hankinnat eivät toteudu suunnitellulla tavalla. Vastaava määräraha budjetoidaan uudelleen muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

PVKEH 2013 -tilausvaltuudesta siirretään 9 650 000 euroa momentille 27.10.01 Puolustusvoimien logistiikka 2013 (PVLOG 2013) -tilausvaltuuteen. Puolustusvoimien kaupallisen valmistelun yhteydessä on selvinnyt, ettei kaikki hankittavaksi suunniteltu materiaali ole momentin 27.10.18 perustelujen mukaista puolustusmateriaalia.

Tilausvaltuuksiin tehdyt muutokset kaikkine taloudellisine seurannaisvaikutuksineen toteu-

tetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen kehysten puitteissa.

Tehtyjen muutosten jälkeen määrärahasta arvioidaan käytettävän 467 155 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 88 020 000 euroa vuonna 2013 myönnettyistä tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 29 572 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 46 899 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavanlaiseksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2013	2014	2015	2016	2017—	Yhteensä vuodesta 2013 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaltuus		7 436	11 080	9 800	28 900	57 216
Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittäminen (HTH) -tilausvaltuus	3 227	1 560	580			5 367
Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2) -tilausvaltuus	26 950	2 190				29 140
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2006) -tilausvaltuus	69 300					69 300
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2007) -tilausvaltuus	96	14 496	15 128	24 107		53 827
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2008) -tilausvaltuus	7 610	8 827				16 437
Pääkaupunkiseudun ilmapuolustuksen suorituskyvyn tehostaminen (PKILPU 2008) -tilausvaltuus	3 370	1 200				4 570
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2009) -tilausvaltuus	175 833	123 468	55 294	28 942		383 537
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2010) -tilausvaltuus	92 049	15 050	4 280			111 379
Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010) -tilausvaltuus	1 650					1 650

**Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot
(1 000 euroa)**

	2013	2014	2015	2016	2017—	Yhteensä vuodesta 2013 lähtien
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2011) -tilausvaltuus	28 178	2 860				31 038
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2012) -tilausvaltuus	58 892	101 600	53 000	40 984		254 476
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	467 155	278 687	139 362	103 833	28 900	1 017 937
Uudet tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2013) -tilausvaltuus	80 570	128 212	127 508	135 150	25 000	496 440
Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankinta- valmistelu 2013 (TTK-PROTO 2013) -tilausvaltuus	7 450	10 540	9 980	8 160		36 130
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	88 020	138 752	137 488	143 310	25 000	532 570
Valtuudet yhteensä	555 175	417 439	276 850	247 143	53 900	1 550 507
2013 I lisätalousarvio	-53 626 000					
2013 talousarvio	685 272 000					
2012 tilinpäätös	641 996 025					
2011 tilinpäätös	585 343 000					

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 854 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	1 527 000	-	1 527 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallinta- joukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	264 000	-	264 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 685 000	-	3 685 000
04. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	13 192 000	-	13 192 000
06. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	46 000	-	46 000
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	4 963 000	-	4 963 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	13 421 000	-	13 421 000

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	195 000	-	195 000
13. Atalanta-operaation menot	3 668 000	-	3 668 000
15. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	7 520 000	-	7 520 000
16. EUTM/Malin koulutusoperaation menot	-	+585 000	585 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin, kansainväliseen helikopterirahastoon osallistumiseen sekä muihin kriisinhallintameneihin	12 143 000	+269 000	12 412 000
Yhteensä	60 624 000	+854 000	61 478 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 2012 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta tarkistuksesta, josta 269 000 euroa lisätään käyttösuunnitelmakohtaan 20.

Suomi osallistuu n. 12 henkilön vahvuudella EUTM/Malin koulutusoperaation, minkä johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelmakohta 16. EUTM/Malin koulutusoperaa-

tion menot ja tarkoitukseen varataan 585 000 euroa.

2013 I lisätalousarvio	854 000
2013 talousarvio	60 624 000
2012 tilinpäätös	52 692 000
2011 tilinpäätös	59 474 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

Luvun perusteluja täydennetään siten, että valtioneuvosto voi antaa vastavakuutta vaatimatta sekä valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön muutoin päättämin ehdoin omavelkaisen enintään 150 milj. euron valtiontakauksen Hansel Oy:lle valtion yhteishankintana vuosille 2013—2017 hankittavan sähkön hintasuojauksen toteuttamiseen tarvittavan pankkitakauksen vastavakuudeksi.

Selvitysosa: Valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 22 a §:n ja valtion yhteishankinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (765/2006) nojalla annetun valtiovarainministeriön päätöksen (766/2006) mukaisesti valtion sähkönhankinta toteutetaan yhteishankintana, jonka Hansel Oy kilpailuttaa vuosille 2013—2017. Pankkitakaus tarvitaan sähkönhankinnan hintasuojauksen toteuttamiseen pohjoismaisessa Nasdaq OMX Stockholm Ab:ssa. Vastaavanlainen järjestely on ollut aikaisemmin voimassa, kun Hansel Oy on kilpailuttanut valtion sähkönhankintaa (EV 340/2010 vp).

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 85 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 185 000 euroa turvallisuusverkkotoiminnan ohjauksen, ylläpidon ja jatkokehittämisen tehtäviin ja turvallisuusverkkotoiminnan tieto- ja viestintätekni- sen varautumisen tehtäviin sekä vähennyksenä 100 000 euroa siirtona momentille 28.90.22 kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttamiseen.

2013 I lisätalousarvio	85 000
2013 talousarvio	38 820 000
2012 tilinpäätös	39 493 000
2011 tilinpäätös	35 385 000

13. Julkisen hallinnon yhteisten tietojärjestelmien ja -palvelujen käyttöönottojen tuki
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 935 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää julkisen hallinnon yhteisten tietojärjestelmien ja palveluiden käyttöönottoihin ja alkuvaiheen kustannuksiin sekä asiakasvirastojen ja -laitosten yhteisten järjestelmien ja palveluiden kanssa päällekkäisten ratkaisujen poistamiseen.

Vuoden 2012 talousarviossa myönnetystä 4 792 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 935 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin nimike on muutettu.

Momentin perusteluja laajennetaan yhteisten tietojärjestelmien käyttöönoton lisäksi yhteis-

ten tietojärjestelmien ja palveluiden alkuvaiheen hintatukeen sekä päällekkäisistä tietojärjestelmistä ja palveluista luopumisen kustannuksiin. Tällä hetkellä tällaisia järjestelmiä ovat muun muassa

- valtion yhteinen turvallinen tietoliikenne- ratkaisu (VY-verkko)
- valtion yhteinen viestintäratkaisu (VyVi)
- virkamiehen tunnistaminen (Virtu)
- valtion yhteinen päätelaite- ja käyttäjätukipalvelu
- valtion yhteinen integraatiopalvelu (VIA)
- julkisen hallinnon verkkotunnistamis- ja maksamispalvelu (VETUMA)
- kansalaisen asiointitili

Valtiovarainministeriö päättää määrärahan käyttämisestä myös muihin julkisen hallinnon tai valtionhallinnon yhteisiin tietojärjestelmiin ja palveluihin.

Määrärahan uudelleenbudjetointi aiheutuu perustelujen laajentamisesta ja käytön ulottamisesta tulevan valtion yhteisten perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelujen palvelukeskuksen tarjoamien järjestelmien käyttöönotoissa. Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2013 I lisätalousarvio	3 935 000
2013 talousarvio	1 649 000
2012 tilinpäätös	4 792 000

20. *Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen ja hallinnonalan omistajaohjaus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös omistus- ja yritysjärjestelyistä aiheutuvien menojen sekä omaisuuden hallinnointiin ja omistajaohjaukseen liittyvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin nimike on muutettu.

Lisämäärärahan tarve aiheutuu omistus- ja yritysjärjestelyjen toimenpiteistä sekä niiden valmistelusta aiheutuvista kuluista, kuten

osakkeiden hallinnointi- ja valtion tarvitsemien asiantuntijapalvelujen kulut.

Valtiovarainministeriön hallinnonalan omistajaohjauksessa on nykyisin Fingrid Oyj, Aalto-yliopistokiinteistöt Oy, Hansel Oy, HAUS Kehittämiskeskus Oy, Helsingin yliopistokiinteistöt Oy, Suomen yliopistokiinteistöt Oy sekä Tietokarhu Oy.

2013 I lisätalousarvio	200 000
2013 talousarvio	215 000
2012 tilinpäätös	215 000
2011 tilinpäätös	215 000

21. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 900 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 28.20.01.

2013 I lisätalousarvio	-2 900 000
2013 talousarvio	3 516 000
2012 tilinpäätös	566 000
2011 tilinpäätös	1 159 000

69. *Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 41 880 000 euroa.

Selvitysosa: Eduskunnan suuren valiokunnan hyväksymän järjestelyn mukaisesti euroryhmä päätti 27.11.2012 osana Kreikan talouden sopeutusohjelman jatkoa, että euroalueen jäsenvaltiot siirtävät niiden kansallisten keskuspankkien Kreikan valtionvelkakirjoihin osana Euroopan keskuspankkijärjestelmän arvopaperimarkkinaohjelmaa tekemistä sijoituksista saatavat tuotot Kreikan valtiolle. Suomen osuus näistä siirrettävistä tuotoista on 41,88 milj. euroa.

Vastaava tulo on merkitty momentille 13.04.01.

2013 I lisätalousarvio	41 880 000
2013 talousarvio	400 000
2012 tilinpäätös	1 900 000

89. Suomen Erillisverkot Oy:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Erillisverkot Oy:lle tehtävään oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu käytettäväksi oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi Suomen Erillisverkot Oy:n tytäryhti-

ön Suomen Turvallisverkko Oy:n käyttöpääoman ja investointien rahoittamiseksi.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laeiksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta ja viestintämarkkinalain 2 §:n muuttamisesta.

2013 I lisätalousarvio	8 000 000
------------------------	-----------

10. Verotus ja tullitoimi

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 800 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin nimike on muutettu.

Lisämäärärahan tarpeesta 400 000 euroa aiheutuu verovapaan maahantuonnin alarajan laskun edellyttämästä resurssitarpeesta (8 htv) ja 2 400 000 euroa läpivalaisuauton hankkimisesta kolarissa vaurioituneen korvaamiseksi. Vaurioituminen oli ennakoimaton tapahtuma, joka aiheutti Tullille akuutin investointitarpeen. Tällä hetkellä Tullilla on käytössään vain yksi läpivalaisuauto koko Suomen alueella.

2013 I lisätalousarvio	2 800 000
2013 talousarvio	165 037 000
2012 tilinpäätös	163 328 000
2011 tilinpäätös	159 545 000

95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arvio määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 300 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että korkomenot perustuvat seuraaviin säädöksiin:

2) veronkantolain 22 § ja siihen liittyvä voimaantulosäännös (609/2005).

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään: 7) verotililain 31 § ja siihen liittyvä voimaantulosäännös (604/2009).

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve ja perustelujen muutokset johtuvat momentin perustelujen ajantasaistamisesta. Kohta 7) on uusi ja aiheutuu verotilimenettelyn käyttöönottamisesta.

2013 I lisätalousarvio	2 300 000
2013 talousarvio	17 700 000
2012 tilinpäätös	25 957 974
2011 tilinpäätös	33 006 486

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahalla turvataan viraston toimintaedellytykset vuonna 2013 ja se on siirtoa momentilta 28.01.21.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon valtiovarainministeriön päätöksen VM/1562/00.01.03.00/2012 mukainen AT-palvelutehtävien siirto Palkeille 1.5.2013 alkaen. Tulojen vähennys on 204 000 euroa.

2013 I lisätalousarvio	2 900 000
2013 talousarvio	27 923 000
2012 tilinpäätös	26 155 000
2011 tilinpäätös	12 847 000

88. Senaatti-kiinteistöt

4. Valtuudet

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan Auratum Asunnot Helsinki Oy:lle perustettavan yhtiön tai perustettavien yhtiöiden lukuun Helsingin kaupungin 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelissa 484 sijaitseva kiinteistö (kiinteistötunnus 91-14-484-4) rakennuksineen 22,75 milj. euron kauppahinnalla ja muutoin Senaatti-kiinteistöjen määräämin ehdoin.

Selvitysosa: Luovutettava kiinteistö (Taivallahden kasarmi) sijaitsee Helsingin kaupungissa Taka-Töölön kaupunginosassa osoitteessa Mechelininkatu 32. Kiinteistöllä si-

jaitsee kolme rakennusta, jotka suojellaan. Kaupan kohteelle on käynnistetty asemakaavamuutos, jonka tavoitteena on muuttaa rakennukset asumis-, palveluasumis- ja myymäläkäyttöön sekä mahdollistaa uutta rakennusoikeutta noin 7 200 kerrosneliometriä. Avoimessa tarjousmenettelyssä ja sen perusteella käydyissä neuvotteluissa kiinteistövarallisuudesta saatu kokonaisuutena paras tarjous on ollut yhteensä 22,75 milj. euroa, mikä vastaa kohteen käypää arvoa. Valtion käyttö kiinteistöllä ja rakennuksissa on päättynyt, joten kiinteistön myynti on perusteltua.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	—
2012 tilinpäätös	—
2011 tilinpäätös	—

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2013 I lisätalousarvio	2 740 000
Momentille myönnetään lisäystä 2 740 000 euroa.	2013 talousarvio	7 083 000
	2012 tilinpäätös	7 477 000
	2011 tilinpäätös	2 664 208

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 33.10.28 KanTa-varmennepalveluiden ylläpitoon.

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	peesta ja sen perusteella tehtävästä vuokrasopimuksen päättämisestä.	
Momentille myönnetään lisäystä 1 589 000 euroa.	2013 I lisätalousarvio	1 589 000
	2013 talousarvio	54 481 000
	2012 tilinpäätös	54 257 000
	2011 tilinpäätös	54 750 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hätäkeskusuudistuksen myötä muuttuneesta Lapin aluehallintoviraston suojatilatar-

03. Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	224 000
2012 tilinpäätös	224 000
2011 tilinpäätös	1 666 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 200 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös toimialariippumattomien ICT-tehtävien palvelukeskuksen toiminnan käynnistämiseen ja palvelutuotannon edellytysten luomiseen sekä tässä tarkoituksessa enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkaamiseen vuoden 2013 loppuun asti.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 250 000 euroa aiheutuu koko valtionhallintoa koskevan turvaviestinnän perustelluimman kehittämisehdon selvittämisestä, 2 000 000 euroa toimialariippumattomien ICT-tehtävien palvelukeskuksen (TORI) perustamisen valmistelusta aiheutuvista kuluista sekä 950 000 euron osalta GovCERT- ja GovHAVARO-palveluista.

GovCERT-toiminnalla tarkoitetaan tietoturvaloukkausten ennaltaehkäisyyn, havainnointiin ja ratkaisuun tähtäviä toimia sekä tietoturvaviedottamista. GovCERT-toiminta keskittyy erityisesti julkisesta verkosta (Internet) tulevan tietoturvallisuuden sekä kyberturvallisuuden hallintaan. GovCERT-palvelua täydentää GovHAVARO-palvelu. Se on valtion yhteisen tietoliikenneverkoston (VY-verkko) reunalle asennettava Viestintäviraston ylläpitämä tekninen haavoittuvuuksien havainnointi- sekä varoitustarjonta.

GovCERT seuraa ulkoverkon haavoittuvuuksia ja kyberuhkia ja tiedottaa niistä eteen-

päin. Tuotantovaiheen kustannukset vuodesta 2015 lähtien katetaan asiakasrahoitteisesti käyttömaksuilla. GovCERT-palvelu tuotetaan kaikille valtion virastoille ja laitoksille. Viestintävirasto laatii sopimuksen Valtion IT-palvelukeskuksen kanssa. Nykyisellä asiakasorganisaatiomäärällä (n. 200) laskettuna asiakaskohtainen hinta on n. 3 000 euroa/v., millä katetaan tuotantokustannukset.

GovHAVARO-palvelu on tekninen palvelu, joka seuraa ulkoverkon haavoittuvuuksia ja kyberuhkia sekä reagoi hälytyksiin. Tuotantovaiheen kustannukset vuodesta 2015 lähtien katetaan asiakasrahoitteisesti käyttömaksuilla. Nykyisen arvon mukaan palvelua käyttäviä virastoja ja laitoksia olisi 20, jolloin asiakaskohtainen hinta on n. 40 000 euroa/v.

Näiden palveluiden käynnistämiseen vuonna 2013 tarvitaan 950 000 euroa, mikä muodostuu GovCERT-palvelusta 302 000 euroa ja GovHAVARO-palvelusta 648 000 euroa, josta Viestintäviraston osuus on 268 000 euroa, laitehankinnat Valtion IT-palvelukeskukseen 120 000 euroa ja palvelun käynnistysvaiheen asiantuntijapalvelut 260 000 euroa. Tarkoituksena on viimeistään vuonna 2015 siirtää ko. palvelut osaksi toimialariippumattomien ICT-tehtävien palvelukeskuksen (TORI) palveluja.

2013 I lisätalousarvio	3 200 000
2013 talousarvio	11 100 000
2012 tilinpäätös	11 893 000
2011 tilinpäätös	7 343 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 547 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1191) perusteena olevien valtion vuoden 2013 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.

2013 I lisätalousarvio	-547 000
2013 talousarvio	211 646 000
2012 tilinpäätös	204 345 615
2011 tilinpäätös	193 509 728

31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 15 200 000 euroa.

Selvitysosa: Tasavallan presidentti on 1.3.2013 vahvistanut Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen, jonka mukaan vuoden 2011 verohyvityksen määrä on 9 783 220 euroa.

2013 I lisätalousarvio	-15 200 000
2013 talousarvio	25 000 000
2012 tilinpäätös	17 440 733
2011 tilinpäätös	19 767 938

90. Kuntien tukeminen

20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen kuntauudistuksen ICT-muutostuen ohjaustehtäviin. Nämä voidaan toteuttaa henkilötyövuositavoitteiden ulkopuolelta.

Selvitysosa: Vähennyksestä 500 000 euroa on siirtoa momentille 28.90.22 ja 500 000 euroa siirtoa momentille 28.90.30.

2013 I lisätalousarvio	-1 000 000
2013 talousarvio	17 995 000
2012 tilinpäätös	18 000 000
2011 tilinpäätös	23 560 000

22. Kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttamiseen liittyvien hankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen

2) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen kunta- ja palvelurakennemuutosten ohjaus- ja hanketehtäviin. Nämä voidaan toteuttaa henkilötyövuositavoitteiden ulkopuolelta.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta 100 000 euroa on siirtoa momentilta 28.01.01 ja 500 000 euroa siirtoa momentilta 28.90.20.

Määrärahalla toteutetaan hallituksen kuntauudistuksen muutoksentukiohjelmaa vuonna 2013. Ohjelman avulla käynnistetään ja seurataan kehittämishankkeita, jotka tukevat kuntaorganisaatioita uudistuksen toteuttamisessa sekä kunnan toiminnan ja palvelujärjestelmien kehittämisessä.

Muutostukiohjelman hankkeilla yhdistyviä kuntia tai muita kunta- ja palvelurakennemuutoksia tuetaan muun muassa muutosjohtamisessa, lähipalveluiden ja lähidemokratian kehittämisessä sekä tukemalla kuntia talouden tasapainottamissuunnitelmien laatimisessa. Lisäksi kuntia tuetaan viestintä- ja muutostuki-toimenpiteillä, jotka edistävät kuntarakennemuutosselvitysten käynnistämistä ja niiden valmistelua.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Muutostukihankkeet	400 000
Viestintä ja kenttätyö kunnissa	200 000
Yhteensä	600 000

2013 I lisätalousarvio 600 000

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 28.90.20.

Kuntarakenteen muutoksia tukevien hankkeiden rahoittamiseksi siirretään vastaava määräraha momentilta 28.90.20 momentille 28.90.22 valtion ja kuntien välisen rahoitus-tasapainon säilyttämiseksi.

2013 I lisätalousarvio	500 000
2013 talousarvio	8 677 405 000
2012 tilinpäätös	8 470 927 096
2011 tilinpäätös	8 133 691 195

92. EU ja kansainväliset järjestöt

95. Valtion takaussuoritukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Pietari-säätiölle annetusta takauksesta aiheutuvien takaussuoritusten maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Pietari-säätiölle 21.8.2008 annetusta 10 milj. euron ja 17.9.2009 annetusta 3,5 milj. eu-

ron suuruisesta takauksesta kuluvana vuonna mahdollisesti aiheutuvista takaussuorituksista.

Pietari-säätiö ylläpitää Suomen Pietarin kulttuuri-instituuttia. Säätiö on ajautunut talousvaikeuksiin sen ylläpitämän Pietarin Suomi-talon peruskorjauksen tultua arvioitua kalliimmaksi. Valtio selvittää parhaillaan säätiön tilannetta ja uudelleenjärjestelymahdollisuuksia.

2013 I lisätalousarvio 800 000

99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot

87. Pankkiveron tuoton käyttö (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 37 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vastaava vähennys on merkitty momentille 11.01.05.

2013 I lisätalousarvio	-37 000 000
2013 talousarvio	170 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 76 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 29.10.20 ja aiheutuu kahden henkilötövuoden palkkausta vastaavan määrärahan siirrosta varhaiskasvatuksen ja päivähoidon sekä yleissivistävän koulutuksen strategisen kehittämisen, lainsäädännön valmistelun, hallinnon ja ohjauksen vahvistamiseksi 1.7.2013 lukien.

2013 I lisätalousarvio	76 000
2013 talousarvio	27 609 000
2012 tilinpäätös	26 894 000
2011 tilinpäätös	25 528 000

04. Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointi sekä opiskelijoiden oikeusturvalautakunta (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös avustusten myöntämiseen korkeakoulujen arviointitoimintaan sekä korkeakoulujen laadun varmistamisen ja kehittämisen tukemiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	2 539 000
2012 tilinpäätös	2 539 000
2011 tilinpäätös	2 489 000

10. Yleissivistävä koulutus

20. Yleissivistävän koulutuksen ja lasten päivähoiton kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 76 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kahden henkilötövuoden palkkausta vastaavan

määrärahan siirrosta 1.7.2013 lukien momentille 29.01.01 mainitun momentin perusteluihin viitaten.

2013 I lisätalousarvio	-76 000
2013 talousarvio	12 894 000
2012 tilinpäätös	12 894 000
2011 tilinpäätös	12 889 000

30. Aikuiskoulutus

32. *Valtionosuus ja -avustus oppisopimus-*
koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 49 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa on 22 120.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 27.10.01. Puolustusvoimien tarpeeseen vastaavaa liikenneopettajien erikois-

ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta ollaan toteuttamassa ensisijaisesti oppisopimus-koulutuksena. Tarkoituksena on kouluttaa vuosittain noin 15 liikenneopettajaa.

2013 I lisätalousarvio	49 000
2013 talousarvio	116 494 000
2012 tilinpäätös	131 003 006
2011 tilinpäätös	131 081 928

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

89. *Valtion rahoitus julkisoikeudellisten yli-*
opistojen pääomasijoituksiin (kiinteä määrära-
ha)

Momentille myönnetään 188 000 euroa.

Selvitysosa: Määräaika muiden rahoitajatahojen valtion vastinrahoitukseen kytkeytyville sijoituksille julkisoikeudellisten yliopistojen pääomiin päättyi 30.6.2011. Vuonna 2012 suoritettujen lisäselvitysten perusteella Helsingin yliopistolta ja Sibelius-Akatemialta on kummaltakin jäänyt perusteettomasti saamatta valtion vastinrahoitusta yhden valtion

vastinrahaan oikeuttavan lahjoituksen perusteella. Näiden vastinrahaan oikeuttavien lahjoitusten yhteismäärä on 75 000 euroa, mikä edellyttää yliopistojen tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi aiemman 5/2 -jakosuhtelinjakuksen mukaisesti yhteensä 188 000 euron valtion vastinrahoitusta. Tästä 50 000 euroa kohdentuu Helsingin yliopistolle ja 138 000 euroa Taideyliopistolle, jonka osana Sibelius-Akatemia on toiminut vuoden 2013 alusta.

2013 I lisätalousarvio	188 000
------------------------	---------

80. Taide ja kulttuuri

03. *Suomenlinnan hoitokunnan toimintame-*
not (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu asumiskäyttöön ja muuhun käyttöön tarkoitettujen rakennusten ennakoimattomien ja lisääntyneiden kosteusvaurioiden korjauskustannuksista. Kosteusvaurioiden korjaamisella pienennetään vuokratuottomenetyksiä. Suomenlinnassa on käynnissä yleinen porrastettu vuokrien tasokorotus vuoteen 2015 saak-

ka erityisesti niiden huoneistojen osalta, joiden vuokrat ovat jääneet jälkeen Suomenlinnassa vallitsevasta vuokratasosta. Tarkoitus on, että perittävät vuokrat tulevat osaltaan kattamaan kiinteistöjen ylläpidon ja kiinteistökustannusten nousun aiheuttamat kustannukset.

2013 I lisätalousarvio	200 000
2013 talousarvio	2 644 000
2012 tilinpäätös	2 905 000
2011 tilinpäätös	2 683 000

04. *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 320 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Museoviraston kiinteistöjen siirrosta Senaatti-kiinteistöjen ja Metsähallituksen hallintaan vuoden 2014 alusta lukien. Lisämääräraha on tarkoitettu hallinnan siirron toteuttamiseksi esityksen mukaisessa aikataulussa.

2013 I lisätalousarvio	320 000
2013 talousarvio	22 728 000
2012 tilinpäätös	21 459 000
2011 tilinpäätös	20 074 000

50. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Kertaluonteinen lisämääräraha on tarkoitettu käytettäväksi avustusten myöntämiseen kulttuurisektorin toimijoille langattomien mikrofonien käyttöön osoitettujen radiotaajuuksien muuttumisesta aiheutuviin siirtymävaiheen kustannuksiin.

2013 I lisätalousarvio	3 500 000
2013 talousarvio	8 570 000
2012 tilinpäätös	9 308 000
2011 tilinpäätös	9 475 000

Pääluokka 30 MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

<p>22. <i>Tutkimus ja kehittäminen</i> (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 510 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Määrärahan lisäys liittyy tarpeeseen valmistella suunniteltua luonnonvarakeskusta, johon on tarkoitus yhdistää mi-</p>	<p>nisteriön hallinnonalan nykyisiä sektoritutkimuslaitoksia.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">510 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 343 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 343 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 643 000</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	510 000	2013 talousarvio	3 343 000	2012 tilinpäätös	3 343 000	2011 tilinpäätös	3 643 000
2013 I lisätalousarvio	510 000								
2013 talousarvio	3 343 000								
2012 tilinpäätös	3 343 000								
2011 tilinpäätös	3 643 000								

10. Maaseudun kehittäminen

<p>61. <i>EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen</i> (arviomääräraha)</p> <p>Valtuus</p> <p>Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa tehdä ohjelmakauteen 2007–2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 50 967 000 eurolla.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Valtuus on mitoitettu vuoden 2013 talousarviossa 44 320 000 euroksi. Valtuuden määrää lisätään 6 647 000 eurola. Muutokseen sisältyy valtuuden vähentämi-</p>	<p>nen 1 700 000 eurolla, mikä vastaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman viireillä olevaa muutosehdotusta ja valtuuden lisääminen 8 347 000 eurolla, mikä vastaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman loppuneissa, keskeytyneissä ja toteutumatta jääneistä hankkeista peruuntunutta valtuutta. Peruuntunut valtuus ei sisällä laajakaistahankkeita eikä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman täysimääräisen käytön edistämiseksi.</p>
---	--

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2007–2013) ¹⁾	44,320	6,647	50,967
— josta laajakaistahankkeet	5,070	-	5,070
— josta tekninen apu	4,608	-	4,608
Kaikki yhteensä	44,320	6,647	50,967

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	80 500 000
2012 tilinpäätös	63 947 731
2011 tilinpäätös	51 123 282

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arvio määräraha)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa tehdä ohjelmakauteen 2007–2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 39 196 000 eurolla.

Valtuuden vähennys (milj. euroa)

	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2007–2013) ¹⁾	40,274	-1,078	39,196
— josta tekninen apu	5,632	-	5,632
Kaikki yhteensä	40,274	-1,078	39,196

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	2013 I lisätalousarvio	—
	2013 talousarvio	78 200 000
	2012 tilinpäätös	65 504 826
	2011 tilinpäätös	52 554 334

Selvitysosa: Valtuus on mitoitettu vuoden 2013 talousarviossa 40 274 000 euroksi. Valtuuden määrää vähennetään 1 078 000 eurolla. Muutokseen sisältyy valtuuden vähentäminen 2 078 000 eurolla, mikä vastaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman vireillä olevaa muutosehdotusta ja valtuuden lisääminen 1 000 000 eurolla, mikä vastaa tarvetta budjetoida uudelleen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman loppuneissa, keskeytyneissä ja toteutumatta jääneissä hankkeista peruuntunutta valtuutta. Peruuntunut valtuus ei sisällä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman täysimääräisen käytön edistämiseksi.

20. Maatalous

01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös suunnitellun luonnonvarakeskuksen valmistelusta aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Luonnonvarakeskus on tarkoitus muodostaa nykyisistä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta sekä Metsäntutkimuslaitoksesta. Tarkoituksena on, että Luonnonvarakeskus aloittaa toiminnan 1.1.2015. Valmistelu edellyttää tutkimuslaitoksen voimavarojen kohdentamista Luonnonvarakeskuksen perustamisesta aiheutuviin menoihin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	31 830 000
2012 tilinpäätös	34 315 000
2011 tilinpäätös	33 288 000

43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 064 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve perustuu Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman vireillä olevaan muutosehdotukseen, jossa tavoitteena on tasapainottaa ohjelman rahoitus vastaamaan ohjelmakauden tarvetta. Lisämäärärahan tarpeesta 11 286 000 euroa aiheutuu eläinten hyvinvointia edistävien tukien kasvaneesta menekistä. Vuonna 2011 toimenpiteeseen sitoutui noin 4 900 tilaa ja tukea maksettiin 10 030 000 euroa. Keväällä 2012 toimenpiteeseen sitoutui lähes 6 200 tilaa, joille maksettavan tuen määräksi on arvioitu 50 600 000 euroa. Määrärahan lisäyksestä 3 160 000 euroa on EU-osuutta ja 8 126 000 euroa kansallista osuutta.

Vastaavasti vähennetään yhteensä 11 286 000 euroa seuraavasti: 11 000 000 euroa momentin 30.20.44 määrärahasta ja 286 000 euroa momentin 30.20.45 määrärahasta (vähennyksestä on EU-osuutta 3 160 000 euroa ja kansallista osuutta 8 126 000 euroa).

Lisämäärärahan tarpeesta 3 778 000 euroa perustuu erityisympäristötukisopimusten ja erityisesti luonnonmukaisen tuotannon sopimusten määrän kasvamiseen. Lisäyksestä 1 700 000 euroa on EU-osuutta ja 2 078 000 euroa kansallista osuutta.

Ympäristötukijärjestelmän ja muiden järjestelmien vuoden 2013 määrärahojen arvioitu jakautuminen (euroa)

	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys	Yhteensä ¹⁾
Yhteensä, josta	364 329 000	15 064 000	379 393 000
— EU-osuus	106 914 000	4 860 000	111 774 000
— valtion osuus	256 071 000	10 204 000	266 275 000
— kokonaan kansallisesti rahoitettava maatalouden ympäristötuki (enintään)	1 344 000	-	1 344 000

¹⁾ Lisäksi käytettävissä on vuodelta 2012 vuodelle 2013 siirtynyttä määrärahaa 9 341 000 euroa.

2013 I lisätalousarvio	15 064 000
2013 talousarvio	364 329 000
2012 tilinpäätös	363 250 000
2011 tilinpäätös	372 210 000

44. *Luonnonhaittakorvaus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 11 000 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin määrärahasta vähennetään ohjelmakaudella 2007–2013 käyttämättä jääväksi arvioitua määrärahaa 11 000 000 euroa. Vähennyksestä 3 080 000 euroa on EU-osuutta ja 7 920 000 euroa kansallista osuutta.

2013 I lisätalousarvio	-11 000 000
2013 talousarvio	422 673 000
2012 tilinpäätös	422 673 000
2011 tilinpäätös	422 673 000

45. *Luopumistuet ja -eläkkeet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 286 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin määrärahasta vähennetään 286 000 euroa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan sisältyviä, ohjelmakauden 1995–1999 sitoumuksista aiheutuvia menoja maatalousmaan ensimmäisestä metsityksestä. Vähennyksestä 80 000 euroa on EU-osuutta ja 206 000 euroa kansallista osuutta.

2013 I lisätalousarvio	-286 000
2013 talousarvio	97 370 000
2012 tilinpäätös	101 040 000
2011 tilinpäätös	129 500 000

40. Kala-, riista- ja porotalous

01. *Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös suunnitellun luonnonvarakeskuksen valmistelusta aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	17 478 000
2012 tilinpäätös	17 478 000
2011 tilinpäätös	17 303 000

20. *Kalakannan hoitovelvoitteet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös siirtomenojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksuperusteisesti.

Selvitysosa: Määrärahan käyttöperusteita on tarkoituksenmukaista laajentaa siten,

että määrärahalla toteutettavien hankkeiden toteuttajana voi olla myös muu taho kuin valtion viranomainen tai valtion laitos.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	2 400 000
2012 tilinpäätös	2 300 000
2011 tilinpäätös	2 300 000

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 220 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu suurpetojen vuonna 2012 aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta. Vuonna 2012 suurpedot aiheuttivat noin 7,4 milj. euron vahingot. Vahinkojen estämiseen käytettiin 123 000 euroa. Lisäys mahdollistaa vuoden 2012 vahinkojen korvaamisen valtion varoista täysimääräisesti.

2013 I lisätalousarvio	3 220 000
2013 talousarvio	4 300 000
2012 tilinpäätös	5 501 000
2011 tilinpäätös	4 300 000

62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 euroa.

Vuoden 2011 talousarviossa Suomenlahdella ja Saaristomerellä toteutettavaan poistokalastukseen budjetoidusta 1 000 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 500 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 6 014 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 900 000 euroa aiheutuu vuosien 2007–2013 Euroopan kalatalousrahaston toimintaohjelmassa peruuntuneen määrärahan sekä takaisinperintäpäätöksien ja palautettujen maksujen uudelleen budjetoinnista, jotta toimintaohjelmassa osoitettu EU:n ja kansallinen rahoitus-

osuus saataisiin täysimääräisesti käytettyä. Vuoden 2010 talousarviossa budjetoidusta 17 466 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta on jäänyt käyttämättä ja peruuntunut 181 000 euroa. Vastaava määräraha budjetoidaan uudelleen. Tämä on kokonaan kansallista rahoitusosuutta. Lisäksi budjetoidaan uudelleen vuosien 2007–2009 talousarvioissa budjetoiduista yhteensä 45 220 000 euron kolmevuotisista siirtomäärärahoista takaisinperintäpäätöksien ja palautettujen maksujen johdosta 719 000 euroa. Tästä EU:n osuutta on 309 000 euroa ja kansallista osuutta 410 000 euroa.

Vuoden 2011 talousarviossa Suomenlahdella ja Saaristomerellä toteutettavaan poistokalastukseen osoitetuista varoista peruutetaan 500 000 euroa ja budjetoidaan uudelleen vastaava määräraha. Tämä on kokonaan kansallista rahoitusosuutta. Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2013 I lisätalousarvio	1 400 000
2013 talousarvio	12 039 000
2012 tilinpäätös	11 546 000
2011 tilinpäätös	15 778 000

50. Vesitalous

20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion omistamien vesistö rakenteiden

lisääntyneistä suunnittelu-, perusparannus- ja korjausmenoista.

2013 I lisätalousarvio	400 000
2013 talousarvio	14 508 000
2012 tilinpäätös	11 684 000
2011 tilinpäätös	11 545 000

60. Metsätalous

01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös suunnitellun luonnonvarakeskuksen valmistelusta aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	44 302 000
2012 tilinpäätös	44 268 000
2011 tilinpäätös	43 032 000

41. Metsäpuiden siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Metsäntutki-

muslaitokselle siemenviljelysten perustamista ja metsänjalostusta varten tuotettavien vartteiden ja pistokkaiden tuottamiseen tarvittavan infrastruktuurin ja laitteiston uudistamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys tarvitaan, jotta määrärahaa voidaan myöntää Metsäntutkimuslaitokselle siemenviljelysten perustamista ja metsänjalostusta varten tuotettavien vartteiden ja pistokkaiden tuottamiseen tarvittavan infrastruktuurin ja laitteiston uudistamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	600 000
2012 tilinpäätös	400 000
2011 tilinpäätös	621 000

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kaupunkiseutujen joukkoliikenteen yhteisen lippu- ja maksujärjestelmää hoitavan yhtiön osakkeiden merkitsemiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	86 503 000
2012 tilinpäätös	87 919 000
2011 tilinpäätös	83 740 000

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia uuden tieyhteyden suunnittelusta ja rakentamisesta kantatieltä 78 Suhangon kaivosalueelle Ranualla enintään 5,3 milj. euron kokonaiskustannusten arvonlisäverottomasta määrästä sekä vastaavat arvonlisäveromenot siten, että kaivosyhtiö rahoittaa valtiolle kuuluvan tieyhteyden suunnittelun ja rakentamisen arvonlisäveroineen, jotka valtio maksaa takaisin yhtiölle korottomana vuosina 2017 ja 2018 kahtena yhtä suurena eränä edellyttäen, että hanke on valmistunut ja tuolloin alueella on merkittävää kaivostoimintaa.

Selvitysosa: Suhangon kaivoksen tiejärjestelyt toteutetaan kaivosyhtiön rakennus-aikaisella rahoituksella. Kaivosyhtiö valmistelee Suhangon kaivoksen avaamista Ranuan kunnassa. Kaivoksen avaamisen valmistelevat työt ja kaivostoiminta edellyttävät uuden, noin 10,7 km pituisen maantieyhteyden rakentamista kantatieltä 78 kaivokselle. Uusi tieyhteys noudattaa ensimmäisten 4,0 km matkalla nykyisen Palovaaran paikallistien 19758 linjausta ja 6,7 km matkalla sijoittuu uuteen maastokäytävään. Uudesta tieyhteydestä maantietä on noin 8,5 km kantatie 78:lta kaivospiirin rajalle ja 2,2 km yksityistietä kaivosalueen sisällä.

Kaivostoiminta on tarkoitus kaivosyhtiön ilmoituksen mukaan saada käyntiin vuonna 2016, minkä vuoksi tien rakentamistyöt pitää voida aloittaa vuoden 2013 alkupuolella. Hankkeen tiesuunnitelma on hyväksytty ja se on voimassa vuoden 2013 loppuun asti. Kaivostoiminnan käynnistymisen arvioidaan luovan Ranuan kuntaan merkittävästi uusia työpaikkoja.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	944 235 000
2012 tilinpäätös	952 265 000
2011 tilinpäätös	923 956 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 586 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään uusia sopimuksia

1) vt 5 Päiväranta—Vuorela hankkeeseen liittyen enintään 2,279 milj. eurolla

2) Kehärata-hankkeeseen liittyen enintään 43,3 milj. eurolla

3) hankkeen Länsimetron liityntäliikennejärjestelyt toteuttamiseksi enintään 14,5 milj. eurolla

4) hankkeen vt 8 Turku—Pori toteuttamiseksi 102,5 milj. eurolla.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentille 12.31.10 tuloutetun EU:n myöntämän TEN-tuen osoittamisesta väyläverkon kehittämiseen. Vastaava lisämääräraha on tarkoitus käyttää hankkeen vt 8 Turku—Pori toteuttamiseen.

Vt 5 Päiväranta—Vuorela -hankkeelle on vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetty enintään 90,0 milj. euron valtuus silloiselle momentille 31.10.78. Hankkeen valtuudet on käytetty, mutta käytöstä aiheutuvat lopulliset menot ovat jääneet valtuusmäärää pienemmiksi johtuen suunniteltua edullisemmista urakoista ja kuntaosuuksien täsmentymisistä. Ehdotettavalla sopimusvaltuudella 2,279 milj. euroa varmistetaan keskeneräisen hankkeen loppuun saattaminen. Hankkeen kustannukset pysyvät yhteensä aiemmin myönnetyn enintään 90,0 milj. euron valtuusmäärän puitteissa. Hankkeelle ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahan lisäystä.

Lisäksi Kehärata-hankkeelle ehdotetaan sopimusvaltuuden tarkistamista 35 milj. eurolla sen johdosta, että mm. tunneleiden sisustusurakoissa ja asemien rakentamisurakoissa on ilmennyt merkittäviä urakkahintojen kohoamista. Samoin ehdotetaan valtuuden korottamista 8,3 milj. eurolla sen johdosta, että hankkeen eräissä osioissa lopullinen menotarve alittaa niihin varatun valtuuden. Toisaalta hankkeen

muissa osissa menotarpeet ovat nousseet samalla määrällä. Tämän johdosta valtuuden tosiasiallinen korotustarve on mainittu 35 milj. euroa, vaikka valtuusmäärä muodollisesti kasvaa 43,3 milj. eurolla. Hankkeen kokonaiskustannusarvio nousee 439 milj. eurosta 474 milj. euroon. Valtuuden tarkistaminen ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta vuonna 2013.

Uuden hankkeen perusteluina esitetään seuraavaa:

Länsimetron liityntäliikennejärjestelyt ovat välttämättömiä ja erittäin kiireellisiä ja ne tulee toteuttaa ennen metron liikenteen aloittamista vuonna 2015. Hankkeessa toteutetaan liityntäliikenteen edellyttämät joukkoliikennekaistat Espoonlahden ja Matinkylän välille, kevyen liikenteen ja meluntorjunnan järjestelyt Finnoontien ja Gräsanlaakson välille ja joukkoliikenteen ramppi Länsiväylältä Markkinakadulle. Lisäksi hankkeeseen kuuluu liityntäliikenteen ohjaus Länsiväylän käytävään.

Liityntäliikenne metroasemille hoidetaan busseilla ja Länsimetron valmistuttua poistuvat Etelä-Espoon suorat bussiyhteydet Helsingin keskustaan. Myös kevyen liikenteen liityntäliikenne suuntautuu bussipysäkkien ohella metroasemille. Länsiväylä on tällä kohdilla erittäin vilkasliikenteinen (yli 50 000 autoa päivässä) ja sen välityskyky on pitkillä jaksoilla jo täysin käytössä.

Liityntäliikenteen järjestelyjen kokonaiskustannusarvio on enintään 14,5 milj. euroa (MAKU 2005=100, 150 p), josta valtion kustannusosuus on enintään 13,1 milj. euroa.

Vt 8 Turku—Pori. Hankkeen suunnitelmista on valmistunut uudelleenarviointi ja hankkeen 1. vaiheen kustannusarvio on enintään 102,5 milj. euroa, josta valtion osuus on enintään 100,0 milj. euroa. Hanke sisältää osan Raisio—Nousiainen moottoritiestä, Luvia—Pori välin parantamisen sekä liikenneturvallisuusparannuksia välille Nousiainen—Luvia. Hankkeen käynnistäminen on kiireellinen Maskun kohdan vesiluvan vanhentuessa 12.2.2014.

Yhteysvälin Turku—Pori ensisijainen ongelma on heikko liikenneturvallisuus ja riittämätön liikenteen välityskyky, joka aiheuttaa sujuvuusongelmia etenkin Raision ja Maskun väli-

sellä kaksikaistaisella osuudella. Pohjavesi-suojausten puute lisää pilaantumisen riskejä pohjavedenottoalueilla. Meluntorjunnassa on puutteita.

Turun ja Porin välinen 135 km osuus valtatie 8:sta on Lounais-Suomen merkittävä tavaraliikenneväylä, jonka merkitystä korostavat ratayhteyden puuttuminen ja sen varrella sijaitsevat viisi vientisatamaa. Tieosuudet Turku—Mynämäki ja Pori—Rauma ovat työssäkäyntialueidensa runkoyhteyksiä. Tie on vilkasliikenteinen (Turku—Raisio välillä 23 000—30 000 ja Raisio—Pori välillä 6 000—15 700 autoa päivässä). Raskaan liikenteen osuus on tavanomainen noin 10 %.

2013 I lisätalousarvio	5 586 000
2013 talousarvio	361 700 000
2012 tilinpäätös	454 525 000
2011 tilinpäätös	66 700 000

78. *Eräät väylähankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että
1) hankkeelle E18 Kehä III, 2. vaihe kuluvan vuoden talousarviossa myönnetty 150,0 milj. euron valtuus muutetaan siten, että Liikennevi-

rasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeen toteuttamiseksi enintään 110,0 milj. eurolla, josta Vantaan kaupunki rahoittaa 50,0 milj. euroa valtion kustannusosuutta, jonka valtio maksaa kaupungille takaisin korottomana hankkeen valmistuttua

2) hankkeelle vt 12 Tampereen rantaväylä vuoden 2012 talousarviossa myönnetty enintään 185,0 milj. euron valtuus muutetaan siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeen toteuttamiseksi enintään 61,0 milj. eurolla.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu momentin 12.31.10 tuloarvion 10 000 000 euron vähennyksestä Vantaan kaupungin lopulliseksi menoksi jäävänä rahoitusosuutena E18 Kehä III, 2. vaihe -hankkeesta.

Hankkeiden E18 Kehä III, 2. vaihe ja vt 12 Tampereen rantaväylä valtuuden tarkistus aiheutuu jälkirahoitteisten hankkeiden budjetoitimenettelyjen tarkentamisesta siten, että valtuuden mitoituksessa otetaan huomioon vain valtion vastuulle lopulliseksi jäävä osuus.

2013 I lisätalousarvio	-10 000 000
2013 talousarvio	167 260 000
2012 tilinpäätös	73 100 000
2011 tilinpäätös	249 600 000

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lästimaksujen tulokertymän ylittymisestä vuodelle 2012 budjetoituun verrattuna. Lästimaksuina jaettavat varat määräytyvät edellisen vuoden momentille 11.19.02 kertyneiden tulojen mukaisesti. Vuonna 2012 momentille kertyi tuloja 970 000 euroa.

2013 I lisätalousarvio	170 000
2013 talousarvio	800 000
2012 tilinpäätös	939 369
2011 tilinpäätös	848 003

64. *Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Varsinais-Suomen ELY-keskus saa tehdä sitoumuksia Velkuan ja Paraisten yhteysalusreittiin liittyen enintään 12 milj. eurolla siten,

että valtuuden käytöstä aiheutuu menoja myöhemmille vuosille.

Selvitysosa: Kuluvan vuoden talousarviossa myönnetystä 69,9 milj. euron valtuudesta on yhdeksällä pitkäaikaisella palvelusopimuksella sidottu vuoden 2012 loppuun mennessä 53,9 milj. euroa. Lisävaltuus 12,0 milj. euroa tarvitaan Velkuan ja Paraisten reiteille. Velkuan reitin sopimusaika on 1.1.2015—31.12.2019 ja Paraisten reitin sopimusaika on 1.1.2016—31.12.2020.

Valtuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja Velkuan reitin osalta 1 100 000 euroa vuonna 2015, 1 188 000 euroa vuonna 2016, 1 238 000 euroa vuonna 2017,

1 287 000 euroa vuonna 2018 ja 1 337 000 euroa vuonna 2019 sekä Paraisten reitin osalta 1 050 000 euroa vuonna 2016, 1 134 000 euroa vuonna 2017, 1 181 000 euroa vuonna 2018, 1 229 000 euroa vuonna 2019 ja 1 256 000 euroa vuonna 2020.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	12 724 000
2012 tilinpäätös	11 007 000
2011 tilinpäätös	9 367 000

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

43. *Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2012 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn määrärahan perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös pilvipalveluiden kehitys- ja testausympäristön pilvipalveluinfraktuurin hankinnan, toteuttamisen ja ylläpidon kattavasta palveluhankinnasta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin perustelujen laajennus mahdollistaa sen, että pilvipalveluiden kehitys- ja testausympäristön pilvipalveluinfraktuurin hankinta toteutetaan julkisena hankintana.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2012 tilinpäätös	4 100 000

50. *Valtionavustus valtakunnallisen laaja-kaistahankkeen toteuttamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 370 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu vuonna 2012 käyttämättä jääneen 9 370 000 euron uudelleen budjetoinnista. Avustuksen hakuprosessista ja avustuksen kohteena olevien hankkeiden etenemisestä johtuen määrärahan käyttö painottuu alkupe- räisestä arviosta poiketen vuosille 2014—2017. Hankkeelle myönnetty 64 milj. euron valtuus ei tämän johdosta muutu.

2013 I lisätalousarvio	9 370 000
2013 talousarvio	9 500 000
2012 tilinpäätös	10 500 000
2011 tilinpäätös	9 800 000

50. Tutkimus

01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Ilmatieteen laitos oikeutetaan solmimaan sopimuksia Mars-tutkimusta koskevan METNET/MOI -hankkeen edellyttämien laitteiden ja palvelujen hankintaan enintään 4 807 500 Yhdysvaltojen dollarilla sen jälkeen, kun Venäjän valtio on suorittanut vastavan summan Suomen valtiolle.

Selvitysosa: Ilmatieteen laitoksen MetNet-tutkimusohjelmalle myönnettiin vuonna 2006 Venäjän velkakonversio-ohjelman puitteissa 8 000 000 USD, jota tarkistettiin 18.6.2009 220 500 USD siten, että kokonaissopimusvaltuus on 8 220 500 USD. Velkakonversion rahoituksessa oli vuosina 2006—

2011 noin neljän vuoden viive, mikä hidasti hankkeen suunniteltua etenemistä.

Kaikkia sopimusten mukaisia toimituksia ei ole saatu päätökseen vuoden 2012 loppuun mennessä ja käyttämättä jäänyt velkakonversiorahoitus on noin 3 827 000 euroa (4 807 500 USD), joka on tarkoitus suorittaa rahana.

Valtuuden käytöstä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 64 000 euroa vuonna 2013, 517 000 euroa vuonna 2014, 756 000 euroa vuonna 2015, 621 000 euroa vuonna 2016 ja 1 869 000 euroa vuosina 2017—2019.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	45 776 000
2012 tilinpäätös	43 142 000
2011 tilinpäätös	40 712 000

Pääluokka 32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 305 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Aviron Fibres Oy:n tehdaskiinteistössä sijaitsevan rikkihiilen varastointiin, poiskuljettamiseen, hävittämiseen sekä muihin aineen vaarattomaksi tekemiseen liittyvien kustannusten maksamiseen siltä osin, kuin kustannuksia ei voida kattaa konkurssipesän varoilla.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 45 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 erityisasiantuntijan palkkaamista varten sekä kertaluonteisina lisäyksinä 250 000 euroa äkillisten rakennemuutosten hoitoon ja 6 100 000 euroa viskoosintuotantoa harjoittaneen Aviron Fibres Oy:n konkurssista aiheutuneen turvallisuusongelman poistamiseen. Konkurssipesän varat eivät riitä varastoidun rikkihiilen poiskuljettamiseen ja hävittämiseen eivätkä vaaralliseksi arvioitun tuotantolinjan puhdistamiseen tai mahdolliseen purkamiseen. Kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 8,1 milj. euroa. Konkurssipesän on mahdollista saada tuottoja n. 2 milj. euron edestä. Vastuu turvallisuuson-

gelman poistamisesta on ensisijaisesti pesällä ja mikäli rahat eivät riitä valtio joutuu viime kädessä ottamaan vastuun kustannuksista ja toimintavelvoituksista.

Konkurssiin liittyvät julkisselvityksen menot maksetaan momentilta 25.10.50.

2013 I lisätalousarvio	6 305 000
2013 talousarvio	54 632 000
2012 tilinpäätös	54 675 000
2011 tilinpäätös	52 201 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 677 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu 170 henkilötyövuoden siirrosta momentilta 32.30.01. Siirto johtuu TE-toimistojen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien keskittämisestä ELY-keskusten yhteyteen.

2013 I lisätalousarvio	6 677 000
2013 talousarvio	209 156 000
2012 tilinpäätös	212 670 000
2011 tilinpäätös	210 563 000

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Tekesin pääomasijoitustoimintaan tarvittavan osakeyhtiön osakepääomaan ja muihin pääomasijoitustoiminnan käynnistämisen valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että Tekes käynnistää alkavan vaiheen yritysten pääomasijoitustoiminnan vuoden 2014 alusta edellyttäen, että eduskunta hyväksyy tarvittavat lainsäädännön muutokset. Tarkoituksena on organisoida pääomasijoitustoiminta siten, että siitä ei aiheudu eturistiriitoja Tekesin innovaatorahoituksen ja pääomasijoitustoiminnan välille. Pääomasijoitustoiminta on tarkoitus eriyttää erilliseen osakeyhtiöön, joka sijoittaa rahastojen kautta alkavan vaiheen yrityksiin. Tekes ohjaa hallinnointiyhtiön toimintaa valtion omistajaohjauksella ja rahoittaa sijoitustoimintaa hallinnointiyhtiöön tehtävällä pääomasijoituksella.

Jotta toiminta voidaan käynnistää heti vuoden 2014 alusta, on osana uudistuksen valmistelua tarpeen perustaa pääomasijoitustoimintaa hallinnoiva yhtiö ja laadittava toiminnan ohjeistukset ja prosessit ennakkollisesti jo loppuvuoden 2013 aikana.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	40 704 000
2012 tilinpäätös	42 680 000
2011 tilinpäätös	47 967 000

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 600 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 uusia rahoituspäätöksiä saa tehdä enintään 422 140 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Valtuuden vähennys 5 000 000 euroa on osa hallituksen linjaamien menosäästöjen kokonaisuutta.

Myöntämisvaltuuden vähenemisestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menojen vähennystä 600 000 euroa vuonna 2013, 2 300 000 euroa vuonna 2014, 1 300 000 euroa vuonna 2015, 600 000 euroa vuonna 2016 ja 200 000 euroa vuonna 2017.

2013 I lisätalousarvio	-600 000
2013 talousarvio	431 270 000
2012 tilinpäätös	431 513 978
2011 tilinpäätös	450 569 838

42. Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös meriteollisuuden toimintaympäristön kehittämiseen liittyvien avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Meriteollisuuden toimintaympäristöä kehitetään osana työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämää meriteollisuuden kokonaisvaltaista kehittämisohjelmaa. Toimintaympäristön kehittäminen sisältää arktisen toiminnan, offshore-toimialan, laivanrakennuksen ja varustamatoiminnan kehittämistä tai erilaisten osaamisten ja teknologioiden edistämistä osana meriteollisuutta.

Tuen väliaikainen käyttöönotto liittyy meriteollisuuden rakennemuutostilanteen parantamiseen.

2013 I lisätalousarvio	4 000 000
2013 talousarvio	3 600 000
2012 tilinpäätös	5 100 000
2011 tilinpäätös	5 100 000

43. *Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia avustuksia saa vuonna 2013 myöntää 16 664 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan 800 000 euron ja myöntämisvaltuuden 1 000 000 euron lisäys käytetään Ranskassa vuonna 2013 käynnistettävän telakkateollisuuden alihankintayritysten kansainvälistymispyrkimyksiä tukevan projektitoimiston toiminnan käynnistämiseen ja toiminnan menoihin sekä Norjan offshore-alan investointisuunnitelmien selvittämiseksi ja suomalaisten yritysten toimintojen edistämiseksi offshore-alalla Norjassa.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 800 000 euroa vuonna 2013 ja 200 000 euroa vuonna 2014.

2013 I lisätalousarvio	800 000
2013 talousarvio	21 985 000
2012 tilinpäätös	19 496 626
2011 tilinpäätös	20 848 284

46. *Laivanrakennuksen innovaatiotuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 23 200 000 euroa.

Lisämäärärahaa saa käyttää laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (502/2012) mukaisiin avustuksiin.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa saa käyttää valtioneuvoston asetuksen (502/2012) mukaan avustuksia koskevien sitoumusten myöntämiseen Suomessa rekisteröidylle laivanrakennusyritykselle, laivankorjausyritykselle tai laivakonversioyritykselle uuden alustyyppin kehittämiseen ja suunnitteluun, aluksen innovatiivisiin osiin, jotka voidaan erottaa aluksesta erillisinä osina sekä innovatiivisten tuotanto-, suunnittelu- ja logistiikkamenetelmien kehittämiseen ja toteuttamiseen. Laivanrakennuksen

innovaatiotuen myöntäminen perustuu komission tiedonantoon laivanrakennusteollisuuden valtiontukea koskeviksi puitteiksi. Avustuksen on täytettävä tiedonannossa ja Euroopan yhteisöjen komission innovaatiotuen hyväksymistä koskevassa päätöksessä (25.7.2012) tarkoitetut edellytykset.

Tuen väliaikainen käyttöönotto liittyy laivanrakennusteollisuuden vaikeaan rakenne- ja muutostilanteeseen.

2013 I lisätalousarvio	23 200 000
2013 talousarvio	2 900 000
2012 tilinpäätös	17 100 000
2011 tilinpäätös	16 000 000

87. *Pääomalaina Finnvera Oyj:lle* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korottoman osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetun pääomalainan myöntämiseen Finnvera Oyj:lle käytettäväksi Aloituserahasto Vera Oy:n pääomittamiseen. Mikäli pääomittettavan yhtiön rahoitustoiminnasta syntyy tappioita, laina voidaan jättää takaisinperimättä.

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että pääomalainan takaisinmaksuaika on enintään 15 vuotta. Aloituserahasto Vera Oy toimii rahoitusmarkkinoita täydentävänä pääomasijoittajana. Rahaston toiminnalla täydennetään rahoitusmarkkinoita tuotekehitystoiminnan rahoittamisen ja yksityisen pääomasijoitustoiminnan välillä erityisesti yritysten siemen- ja käynnistysvaiheessa. Rahasto tekee sijoituksia aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin tai innovatiivisiin palveluyrityksiin. Kohdeyrityksillä tulee olla potentiaalia kehittyä kasvuyrityksiksi ja kansainvälistyä. Rahaston hallinnoinnista vastaa Finnveran tytäryhtiö Veraventure Oy.

Määrärahan tarkoituksena on ehkäistä riskipääomasijoitusmarkkinoiden puutteita, jotka vaikeuttavat erityisesti nopeasti kasvavien, aloittavien ja laajenevien yritysten riskipääoman saamista.

2013 I lisätalousarvio

10 000 000

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintameno (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 6 677 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu 170 henkilötyövuoden siirrosta momentille 32.01.02. Siirto johtuu TE-toimistojen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien keskittämisestä ELY-keskusten yhteyteen.

2013 I lisätalousarvio	-6 677 000
2013 talousarvio	168 055 000
2012 tilinpäätös	158 692 000
2011 tilinpäätös	164 102 000

51. Julkiset työvoimapaalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 790 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että siirtomenoista palkkatuki, starttiraha ja työllisyyspoliittinen avustus budjetoidaan maksuperusteisena, Valtiokonttorin tapaturmavakuutusmaksut maksatuspäätösperusteisena ja muut siirtomenot suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Nokia Oyj:n sekä Nokian alihankkijoiden tai Nokiaan kytköksissä olevien yritysten irtisanomisten perusteella Euroopan globalisaatiorahastosta haetun rahoituksen vuoden 2013 maksuosuuksista ja vuodelle 2014 jatkuvien palkkatukien ja valmennusten maksuosuuksista. Lisämäärärahasta arvioidaan käytettävän työvoimakoulutuksen hankintaan 4 277 000 euroa, palkkatukeen 2 743 000 euroa ja valmennusten hankintaan 770 000 euroa.

Suomi on jättänyt alkuvuonna 2013 irtisanomisien johdosta rahoitushakemuksen Euroopan globalisaatiorahastolle. Rahoitussuunnitelma koskee vuosia 2012–2015. EU:n rahoitus-

osuus on puolet rahoitussuunnitelmasta. Saatavat tulot kirjataan momentille 12.32.99.

Siirtomenoista työllisyyspoliittisen avustuksen budjetointiperuste on muutettu maksuperusteiseksi, mikä soveltuu parhaiten toteutuman mukaiseen maksatukseen.

2013 I lisätalousarvio	7 790 000
2013 talousarvio	546 464 000
2012 tilinpäätös	513 863 000
2011 tilinpäätös	563 338 000

64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) perusteella työllisyysperusteisesta investointiavustuksesta ja työllisyystyöohjelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1075/2012) mukaisten avustusten maksamiseen sekä julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain (1295/2002) perusteella eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1345/2002) 1–2 luvun mukaisten avustusten maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että kohta 2) poistetaan tarpeettomana.

Selvitysosa: Määrärahan perusteluja on täydennetty vuoden 2013 alusta voimaan tulleella lailla ja asetuksella sekä poistettu kohta 2) tarpeettomana.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	10 486 000
2012 tilinpäätös	18 529 169
2011 tilinpäätös	12 803 117

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Kilpailu- ja kuluttajaviraston tehtävien lisääntymisestä kilpailulakia (948/2011) koskevan muutoksen johdosta. Viraston toimivalta laajenee koskemaan kuntien, kuntayhtymien, valtion taikka niiden määräysvaltaan kuu-

luvan yksikön harjoittaman elinkeinotoiminnan kilpailuneutraliteetin valvontaa.

2013 I lisätalousarvio	100 000
2013 talousarvio	10 959 000
2012 tilinpäätös	11 190 000
2011 tilinpäätös	10 404 000

60. Energiapolitiikka

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 13 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perustelujen valtuuskohta muutetaan siten, että vuonna 2013 saa sitoumuksia tehdä enintään 127 350 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on 13 000 000 euroa, mistä 500 000 euroa aiheutuu hallituksen linjaamien menosäästöjen kokonaisuudesta, 5 000 000 euroa siirrosta momentille 23.10.88 ja 7 500 000 euroa siirrosta momentille 27.10.18.

Kuluvan vuoden talousarviossa momentille on myönnetty yhteensä 144 850 000 euron myöntämisvaltuus, josta 100 000 000 euroa vuonna 2012 käyttämättä jääneen valtuuden uudelleenbudjetointiin. Tästä valtuudesta on vähennetty tässä lisätalousarvioesityksessä säästönä 5 000 000 euroa, momentille 27.10.18 tehdyn määrärahasiirron vuoksi 7 500 000 euroa ja momentille 23.10.88 tehdyn määrärahasiirron vuoksi 5 000 000 euroa. Näin momentin myöntämisvaltuus on yhteensä 127 350 000 euroa.

Vuoden 2013 myöntämisvaltuuden 5 000 000 euron vähennyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menojen vähennystä 500 000 euroa vuonna 2013, 2 000 000 euroa vuonna 2014, 1 250 000 euroa vuonna 2015,

750 000 euroa vuonna 2016 ja 500 000 euroa vuonna 2017.

2013 I lisätalousarvio	-13 000 000
2013 talousarvio	121 355 000
2012 tilinpäätös	49 791 343
2011 tilinpäätös	60 633 741

41. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää LNG-terminaalien investointimenojen avustusten maksamiseen.

Valtuus

Vuonna 2013 saa sitoumuksia tehdä enintään 33 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Vuoden 2015 alussa voimaan astuva EU:n rikkidirektiivi lisää erityisesti energiaintensiivisen perusteellisuuden viennin vuotuisia kustannuksia. EU:n rikkidirektiivin kansallisella yritysten kustannuksia alentavalla toimenpideohjelmalla kompensoidaan rikkidirektiivin negatiivisia vaikutuksia Suomen kilpailukyvyille ja elinkeinoelämälle. Toimenpideohjelmaan liittyen tuetaan nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaalien rakentamista, millä turvataan LNG:n saanti ja jakelu. Avustukset myönnetään valtioneuvoston asetuksella (/2013) tarkemmin säädettävien perus-

tein. Päätökset tehdään ehdollisina, ja tuki voidaan maksaa vasta, kun Euroopan komissio on hyväksynyt tuen yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

Myöntämisvaltuudesta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 5 000 000 euroa vuonna

2013, 12 000 000 euroa vuonna 2014, 10 000 000 euroa vuonna 2015, 5 000 000 euroa vuonna 2016 ja 1 000 000 euroa vuonna 2017.

2013 I lisätalousarvio

5 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

25. *Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 30 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen vuodessa KanTa-hankkeen operatiivista suunnittelua ja ohjausta, kansallisten määrittelyjen tekemistä ja ylläpitoa ja järjestel-

män kehittämistä sekä käyttöönottoa varten enintään ohjelmakauden loppuun saakka.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	11 800 000
2012 tilinpäätös	10 470 000
2011 tilinpäätös	16 400 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Alkoholitutkimussäätiöön, Käypä hoito -suositusten laadintaan, syöpärekisterin tekniseen ylläpitoon Suomen Syöpäyhdistys ry:lle, näkövamma- rekisterin tekniseen ylläpitoon Näkövammaisten Keskusliitto ry:lle sekä sosiaali- ja tervey-

denhuollon tietohallinnon kehittämishankkeisiin liittyvien valtionavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	70 198 000
2012 tilinpäätös	69 796 000
2011 tilinpäätös	68 613 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut

28. *Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 563 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 8 337 000 euroa valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpal-

velujen kustannuksista annetun lain 2 ja 5 §:n mukaisesti kansallisen terveysarkiston palvelurahaston kuluihin.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 2 740 000 euroa siirtona momentille 28.30.03 Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluihin sekä li-

säyksenä 2 177 000 euroa KanTa-puskurin maksuvalmiuden turvaamiseen.

2013 I lisätalousarvio	-563 000
2013 talousarvio	159 422 000
2012 tilinpäätös	153 700 000
2011 tilinpäätös	137 400 000

20. Työttömyysturva

55. *Valtionosuus aikuiskoulutustuesta* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hallitukselle annettavasta aikuiskoulutuksen kehittämistä koskevasta esityksestä. Esitys liittyy työmarkkinajärjestöjen raamisopimukseen. Uudistusten arvioidaan lisäävän

valtion osuutta vuosittain 400 000 eurolla. Uudistus tulee voimaan 1.8.2013.

2013 I lisätalousarvio	170 000
2013 talousarvio	43 000 000
2012 tilinpäätös	43 000 000
2011 tilinpäätös	27 000 000

30. Sairausvakuutus

28. *Kansallisen yhteyspisteen ja palveluvalikoimatoimielimen toimintakulut* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 267 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Kansaneläkelaitoksen yhteyteen perustettavan kansallisen yhteyspisteen toimintakuluihin

2) palveluvalikoimaa määrittelevän toimielimen perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvien menojen korvaamiseen

3) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Suomi on sitoutunut osana Euroopan unionia täyttämään potilasdirektiivin (2011/24/EU) asettamat edellytykset. Kansaneläkelaitoksen yhteyteen perustetaan potilasdirektiivin 6 artiklan edellyttämä kansallinen yhteyspiste. Yhteyspisteen työ käynnistyy 1.7.2013, jotta se on toiminnassa lain

voimaantulon ajankohtana. Yhteyspisteen kustannukset vuonna 2013 ovat 167 000 euroa. Yhteyspisteen vastuulla on direktiivin edellyttämien tietojen tuottaminen, kerääminen ja siirtäminen yhteyspisteen pääasiallisena informaatiokanavana toimivaan tietoportaaliiin. Tietosisältöjä selainpohjaiseen tietoportaaliiin tuottavat useat kansalliset viranomaiset ja viranomaistehtäviä hoitavat muut toimijat.

Potilasdirektiivin implementointi edellyttää myös palveluvalikoimaa määrittelevän uuden toimielimen perustamista vuoden 2013 syksyllä, jotta se on toiminnassa lain voimaantulon ajankohtana. Palveluvalikoimaa määrittelevän toimielimen kustannukset vuonna 2013 ovat 100 000 euroa. Palveluvalikoiman määrittelyä varten perustettavan toimielimen tehtävänä on määrittellä suomalaisen terveydenhuollon palveluvalikoima, sisältö ja soveltamisperiaatteet sekä näiden päivittäminen, palveluvalikoiman määrittelyn periaatteista päättäminen, vaikuttamattomien ja kustannusvaikutuksiltaan heik-

kojen hoitojen arviointi, nimetä hoidot ja potilasryhmät, joiden osalta palveluvalikoimaan on tehtävä tarkempia määrittelyjä ja tehdä määrittelyt, antaa lausuntoja palveluvalikoiman periaatteista, tulkinnasta ja soveltamisesta, osallistua asiantuntijatahona julkiseen keskusteluun ja yhteistyöhön, seurata muiden EU-jäsenmaiden toimintatapoja ja tuloksia palve-

lukorin määrittämisessä, laatia ja vahvistaa itselleen työjärjestys ja vuosittainen työsuunnitelma sekä luettelo määrittelytyöhön osallistuvista pysyvistä ja määräaikaaisista asiantuntijoista.

2013 I lisätalousarvio 267 000

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös sosiaali- ja terveysministeriön nimeämän ja valtuuttaman valtakunnallisen toimijan valtakunnallisen valmiuden ylläpidosta ja koulutuksesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	500 000
2012 tilinpäätös	200 000
2011 tilinpäätös	200 000

40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kuuden polttonestesäiliön ja niiden pohjarakenteiden rakentamisesta.

2013 I lisätalousarvio	150 000
2013 talousarvio	23 740 000
2012 tilinpäätös	22 460 000
2011 tilinpäätös	11 800 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansallisen rokotusohjelman mukaisten rokotusten epidemiologisten ja immunologisten vaikutusten sekä kattavuuden ja turvallisuuden selvittämisestä aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	24 390 000
2012 tilinpäätös	22 890 000
2011 tilinpäätös	25 390 000

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

<p>21. Ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu ympäristöhallinnon luonnonsuojelun alueita koskevan tiedon hallinnan kehittämishanke (SALTI) ja ympäristölupahallinnon jär-</p>	<p>jestelmä uudistuksen (LUPA) järjestelmähankkeiden loppuun saattamisesta.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">700 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 186 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">815 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">716 000</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	700 000	2013 talousarvio	1 186 000	2012 tilinpäätös	815 000	2011 tilinpäätös	716 000
2013 I lisätalousarvio	700 000								
2013 talousarvio	1 186 000								
2012 tilinpäätös	815 000								
2011 tilinpäätös	716 000								

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Avustukset

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 120 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää määräaikaista käynnistysavustuksia yhteensä enintään 10 000 000 euroa valtion ja Helsingin seudun kuntien väliseen aiesopimukseen sitoutuneissa kunnissa niille, jotka rakennuttavat vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaisia vuokra-asuntoja muille kuin erityisryhmille. Käynnistysavustuksen

suuruus on 5 000 euroa julkisyhteisöille ja niiden omistamille yhtiöille ja 10 000 euroa muille toimijoille edellä tarkoitettua asuntoa kohden. Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ja se voi kohdistua sellaisessa kohteessa olevaan asuntoon, jota koskevat rakennussuunnitelmat ja rakennuskustannukset on hyväksytty aikaisintaan 1.4.2013.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräaikaista hankekohtaisia avustuksia yhteensä enintään 15 000 000 euroa siten kuin uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen vuosina 2013–2015 myönnettävistä valtionavustuksista annetulla valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Lisäksi saadaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä mainittuun tarkoitukseen vuosina 2014–2015 myönnettävistä avustuksista. Ehdollisten en-

nakkopäätösten mukaan myönnettävien avustusten määrä saa olla yhteensä enintään 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Erityisryhmien asuntoja varten myönnettäviä avustuksia lisätään 10 milj. eurolla ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelman toteuttamiseksi.

Työvoiman saatavuuden ja elinkeinoelämän kilpailukyvyn turvaamiseksi ns. normaalia vuokra-asuntotarjontaa lisätään ottamalla käyttöön korkotuettujen vuokra-asuntojen käynnistysavustus. Avustus kohdennetaan Helsingin seudulle ottaen huomioon seudun muusta maasta poikkeava kustannus- ja kysyntätilanne. Tällä seudulla asuntomarkkinat eivät markkinaehtoisesti tarjoa pieni- ja keskituloisille tarkoitettuja kohtuuhintaisia asuntoja tyydyttävässä määrin ja se uhkaa talouden kasvua sekä yhteiskunnan yleistä etua. Myöskään kunnat eivät yksin kykene tuottamaan riittävää tarjontaa, minkä vuoksi on tarpeen erityisesti kannustaa mukaan muita toimijoita. Käynnistysavustuksella voidaan parantaa pienten ja keskisuurten toimijoiden edellytyksiä rakentaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja vähentämällä kohteen oman pääoman tarvetta.

Asuinalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen myönnettäviä avustuksia lisätään 5 milj. eurolla valtion ja kasvukeskuskuntien vä-

lille solmittujen aiesopimusten toteuttamiseksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	—
2012 tilinpäätös	—
2011 tilinpäätös	—

87. *A-Kruunu Oy:n pääomittaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pääomasijoitukseen A-Kruunu Oy:n oman pääoman vahvistamiseksi.

Selvitysosa: Governia Oy omistaa tällä hetkellä Kruunu-Asunnot Oy:n, jonka tytäryhtiönä yleishyödylliseksi nimetty A-Kruunu Oy toimii. A-Kruunu Oy:n on tarkoitus alkaa rakennuttaa valtion tukemia kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja omaan omistukseensa Helsingin seudulla. A-Kruunu Oy tarvitsee pääomaa etenkin rakennettavien kohteiden omarahoitusosuuksiin. Pääoma sijoitetaan A-Kruunu Oy:öön rakennuttamistoiminnan etenemisen mukaan.

2013 I lisätalousarvio	30 000 000
------------------------	------------

Pääluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

<p><i>90. Valtionvelan korko</i> (arviomääräraha) Momentilta vähennetään 103 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Korkomenoarviota on tarkistettu toteutuneiden korkomenojen, toteutuneen lainanoton sekä toteutuneen korkotasojen kehityksen mukaisesti. Alenemaan on vaikuttanut ennen muuta euroalueen korkotasojen lasku. Vuonna 2013 otettaville lainoille on käytetty laskentaoletuksena laskentahetken</p>	<p>markkinakorkotasoja eli 0,2 % lyhyttä korkoa alle kolmen vuoden korkojaksoille ja 1,5 % pitkää korkoa yli kolmen vuoden korkojaksoille.</p>								
	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-103 000 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 827 000 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 836 054 207</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 874 285 704</td> </tr> </table>	2013 I lisätalousarvio	-103 000 000	2013 talousarvio	1 827 000 000	2012 tilinpäätös	1 836 054 207	2011 tilinpäätös	1 874 285 704
2013 I lisätalousarvio	-103 000 000								
2013 talousarvio	1 827 000 000								
2012 tilinpäätös	1 836 054 207								
2011 tilinpäätös	1 874 285 704								